

Seimui trūksta laiko išnagrinėti biudžeto projektą

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Opozicines Seimo Socialdemokratų frakcijos nariai kaltina valdančiąją daugumą, kad svarstant kitų metų biudžetą, buvo ignoruoti viešumo principai.

Seimo narys Algirdas Butkevičius spaudos konferencijoje Seime trečiadienį teigė, kad biudžeto projektui svarstyti skirta per mažai laiko, todėl Seimo nariai nespėja iš esmės susipažinti su teikiamu projektu.

Pasak parlamentaro, dar pernai užsienio specialistai pažymėjo, kad biudžeto svarstymo laikas turi būti pratęstas.

Socialdemokratas nesutiko su valdančiosios daugumos skelbiamu biudžeto „skaidrumu“, nes, pasak jo, net valdininkų darbo užmokesčio didėjimas laikomas valstybine paslaptimi.

A. Butkevičiaus duomenimis, aukštųjų valdininkų bei Aukščiausiojo teismo teisėjų atlyginimai toliau augs, nors vyriausybė įtikinėja, kad valdininkų darbo užmokesčio mažėjimas.

Aukštasis mokslas netrukus pradės merdėti

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Lietuvos aukštasis mokslas gyvena iš „sukaupų lašinių“, tačiau netrukus ir šie klodai išsės, sakė Lietuvos aukštųjų mokyklų rektorių konferencijos prezidentas, Muzikos akademijos rektorius Juozas Antanavičius, antradienį drauge su Seimo nariu Justinu Karosu kalbedamas spaudos konferencijoje.

Pasak rektoriaus, gaunamų biudžeto lėšų neužtenka aukštųjų mokyklų mokslo tyrimo projektams, mokyklose mažėja mokslininkų laipsnių turinčių tyrėjų ir pedagogų.

J. Karoso teigimu, Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetas pirmadienį savo posėdyje nusprendė nepritarti 1998 metų patikslintam biudžeto projektui, kuriame išlaidos kultūrai sumažintos 12 proc., palyginti su ankstesniu metų projektu. Seimo narys teigė, kad kitų sričių finansavimą biudžeto projekte numatyta mažinti vidutiniškai 3 proc.

Kyšininkavimu įtariami gydytojai negali būti vadovais

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Sveikatos apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius paragino Panevėžio ligoninių administracijas apsispręsti dėl kyšininkavimo įtariamų gydytojų tolesnio darbo. Lapkritį policija Panevėžyje sulaukė policijos vadovų pareigose dirbančių gydytojų, ita-

* **Vyriausybės patvirtintose paskutiniuose metų ketvirčio samatoje numatyta bankrutuojančių įmonių darbuotojų paramai skirti 8,7 mln. litų. Per metus nuo Fondo bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti steigimo vyriausybė suteiktą paramą devyniolikai Lietuvos įmonių, skirdama 32,3 mln. litų darbuotojų algoms ir išieitinėms pašalpos išmokėti. Šis fondas formuojamas iš lėšų, gautų privatizavus valstybės turtą.** (Elta)

žės 2 proc.

Kitas socialdemokratas Algirdas Sysas sakė, kad per 10 dienų nuo patikslinto projekto pateikimo neįmanoma normaliai išnagrinėti biudžeto projekto.

Seimo biudžeto ir finansų komiteto narys Kęstutis Glaveckas teigia, biudžeto įstatymas iš esmės nekeičia susiklosčiusių neigiamų ūkio kryptų. „Mes ir toliau liekame biurokratiškus procesus įkaltai“, teigė centristas K. Glaveckas.

Pasak jo, ekspertų rekomendacijos dėl biudžeto formavimo jau kelerius metus yra visiškai tokios pat, tačiau vyriausybė nesiima jokių esminių pakeitimų.

Jis abejoja ir vyriausybės narių bei konservatorių kalbomis, kad kitų metų biudžetas bus be deficito.

Pasak jo, kitų metų biudžeto išlaidos formuojamos taip, kad neįmanoma tikėtis net šiuometinio augimo tempo ir yra pavojus, jog valstybės įsipareigojimai viršys galimybes juos įgyvendinti.

J. Karosas piktinosi, kad aukštajam mokslui iš viso šiemet skirta 392 mln. litų, tuo tarpu, kai vienam septynių policijos departamentų Vidaus reikalų ministerijoje numatyta 429 mln. litų.

„Bijau, kad įeigu mes toliau taip eisime, teks statyti daugiau kalėjimų“, sakė J. Karosas. Pasak jo, atsivėligiant į pinigų nuvertėjimą, šiemet studijoms skirta 20 mln. litų mažiau negu pernai.

„Ši tendencija praktiškai reiškia aukštųjų mokyklų uždarymą, nes jos negali funkcionuoti“, sakė J. Karosas. Pasak jo, kyla grėsmė, kad po 5 metų Lietuvos mokslinis potencialas bus visiškai nualintas.

Dabar Lietuvoje veikia 15 aukštųjų mokyklų. Jose mokosi 67,000 studentų, dirba daugiau kaip 5,000 mokslinių laipsnių turinčių mokslininkų ir pedagogų.

rus juos ėmus neteisėtai atlyginimui iš pacientų. Tačiau baudžiamąsias bylas jiems atsiskaityti kelti, prokuratoriai nustatė, kad įkalčiai buvo renkami, pažeidžiant įstatymą.

Spaudos konferencijoje trečiadienį M. Stankevičius pranešė praėjusią savaitę gavęs iš Generalinės prokuratūros informaciją, kuri patvirtina, jog Panevėžyje vadovaujantis pareigas užimančias gydytojas emė neteisėtai atlyginimą iš pacientų. Ministras griežtai pasmerkė tokius gydytojų veiksmus, teigdamas, kad šie gydytojai ligoninių skyrių vadovais dirbti tikrai negali.

Pasak M. Stankevičiaus, Panevėžio apskrities administracijai nusiųstas oficialus ministerijos raštas, kuriuo nurodoma apsvaistyti medikų veiksmus ir nuspręsti dėl jų tolesnio darbo sveikatos apsaugos srityje.

Ministras pranešė, jog vi-

Nuotr.: Jau penktą dieną prie Seimo rūmų pasistatę palapines, nebedami stiprių šalčių (naktimis temperatūra nukrinta iki -20 C, -4 F), badaujanti vyriausybė supaprastinti prekybos turgavietę tvarką. Trečiadienio popietę viena iš badautojų, II grupės invalidė marijampolietė buvo išvežta į Santariškių ligoninę, kur medikai jai nustatė širdies veiklos sutrikimą ir organizmo atšalimą. Blogai jaučiasi dar viena bado akcijos dalyvė, taip pat II grupės invalidė: jai paūmėjo astma, šalčio blogai veikia jos vartojami vaistai, tačiau, nors ir įkalbinėjama medikų bei iš Kedainių atvykusių artimųjų, moteris pasitraukti iš šalčio palapinės atsisakė.

Badaujantys verslininkai laukia vyriausybės atsakymo

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Penktą dieną prie Seimo badaujantys smulkieji verslininkai atidės savo akciją tik su sąlyga, jog premjeras Gediminas Vagnorius asmeniškai garantuos, kad rūpimi klausimai bus svarstomi pagal akcijos dalyvių pasiūlytą planą, trečiadienį pareiškė Smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacijos vadovas, Naujosios sąjungos (social-liberalų) Vilniaus skyriaus vadovas Eduardas Šablinskas.

„Premjero garantijos užteks, ir mes atidėsime bado akciją, kol bus priimtas sprendimas“, sakė E. Šablinskas, Seime pasibaigus surengtam pasitarimui.

Pasitarimą pasiūlė ir vedė Seimo pirmininko pavaduoto-

jas Romualdas Ozolas, jame dalyvavo frakcijų atstovai, vyriausybės institucijų pareigūnai ir smulkiųjų verslininkų atstovai.

„Prašome vyriausybės vadovo pasakyti, kad badautojai gali važiuoti namo, nes iš tiesų galima išspręsti klausimus ir tai bus padaryta“, žurnalistas sakė R. Ozolas.

Pasak Seimo vicepirmininko, trečiadienį pasitarime nutarta įsteigti specialią darbo grupę problemai spręsti, kurioje dalyvautų visų frakcijų ir vyriausybės atstovai.

R. Ozolo teigimu, pasiektas susitarimas, jog „prekiautojų patentininkų kategorijoje reikėtų skirti du tipus — smulkųjį ir stambesnį“.

Be to, su vyriausybe bus ta-

Badautojai beldžiasi „ne į tas duris“

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, kad smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų bado akcija prie Seimo yra naudinga „politiniams manipuliatoriams“, kurie siekia įtvirtinti neigiamą Seimo įvaizdį.

„Problema yra tarp smulkiųjų prekybininkų ir vyriausybės, o ne tarp jų ir Seimo“, trečiadienį spaudos konferencijoje sakė V. Landsbergis, pridurdamas, jog dėl pastarosios protesto akcijos įvyko „sąmoningas nesusiartinimas“.

„Yra finansų ministerijos ir vyriausybės sprendimai — įvesti tam tikrą tvarką turgavose prekyboje. Ar tie reikalavimai yra per dideli ir per griežti, šiaip ar taip, tai yra vyriausybės kompetencijos dalykas“, sakė V. Landsbergis. „Tačiau aš matau, kad tam tikri politiniai manipuliatoriai labai lengvai nukreipia prieš Seimą — „blogiečiai“ sėdi Seime“, samprotavo jis.

sos viešose gydymo įstaigose bus tikrinama, kaip sutvarkytas informacijos pacientams teikimas.

Ministras sakė, jog atlyginimai dabar priklauso nuo to, kiek gydymo įstaiga suteikia paslaugų ir kiek uždirba lėšų. Vidutinis gydytojų atlyginimas yra apie 1,100 litų, vidurinio medicinos personalo — apie 780 Lt., tačiau yra ligoninių, kur vidutinis gydytojų atlyginimas yra 1,600 Lt.

Seimo pirmininko teigimu, prie blogo Seimo įvaizdžio kūrino „prisidėdama sąmoningai ponas. „Sustauskas, Paulauskas, jie koordinuoja tuos dalykus, kad Seimo prestižas būtų žemas“.

Kauno miesto tarybos deputatas Vytautas Sustauskas vadovauja Lietuvos laisvės sąjungai, o advokatas Artūras Paulauskas — socialliberalai Naujajai sąjungai.

V. Landsbergis sakė, kad gailisi buvusio Aukščiausiosios Tarybos gynėjo Daliaus Basčio, kuris antradienį grąžino Seimui Sausio 13-osios medali, „Dalius Bastys, matyt, yra vienas tų suklaidintų žmonių“, sakė V. Landsbergis. „Man labai gaila, jis pats sako, kad jam tai šventas dalykas“.

* **Sausio 13-osios medali grąžinusių buvusį Aukščiausiosios Tarybos gynėją Dalių Bastį įžeidė Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio prielaidai, kad šiam žingsniui jis pastūmėjo „politiniams manipuliatoriams“, siekiantys įtvirtinti neigiamą Seimo įvaizdį. „Savo Sausio 13-osios medali atidavau niekieno nevertėdamas — nei Paulausko, nei Sustausko“, trečiadienį telefonu pasakė BNS žinių agentūra, sakė D. Bastys. Seimo pirmininkui jis skyrė tokius žodžius: „Jūs netiesios žodžiai giliai įžeidė mane ir visus, mus palaikančius. Jūs visur matote tik intrigas. Sustokite kiršinti Lietuvos žmones“.** (BNS)

riamasi ir „dėl važtaraščių arba dokumentacijos supaprastinimo“. R. Ozolo teigimu, darbo grupė „pateiks formuluotes, kuriomis vadovaujantis, bus priimami visi reikalingi juridiniai aktai“.

R. Ozolas teigė esąs susirūpinęs badautojų sveikata. „Reikia gelbėti skubiai. Vakar atidavė Sausio 13-osios medali. Tai yra dvasios katastrofa. Šiandien žmonės beveik miršta, ir mes ramiai leidžiame jiems tai daryti?“, retoriškai klausė jis.

E. Šablinskas pareiškė laukiantis žodinės premjero garantijos, „kur bus konkretiai pasakyta, kad svarstomos šandien išdėstytos problemos“.

Smulkieji verslininkai reikalauja, kad vyriausybė leistų leidimus turintiems prekytojams parduoti kitiems tokius pačius leidimus turintiems prekybininkams prekes bei supaprastinti dokumentacijos vedimo tvarką.

Pasitarime dalyvavęs premjero patarėjas Virgilijus Savickas sakė nemąs, kad reikalavimas turėti prekių įsigijimo dokumentus yra „didelė problema“. Pasak jo, toks reikalavimas galioja daugelyje Europos valstybių.

Pagerinus darbo sąlygas, nereikės mokėti už žalojamą sveikatą

Vilnius, gruodžio 2 d. (Elta) — Europos Sąjungos specialistai skatina Lietuvą atsikvėpti priemonėmis už kenksmingas darbo sąlygas, teigdami, jog tokį apmokėjimą galima įvesti kaip skatinimą už aukojamą sveikatą gauti daugiau pinigų, sako Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo sąlygų skyriaus viršininkas Romas Kancevičius.

Darbo apmokėjimo įstatyme yra numatyta, jog už kenksmingą darbą darbuotojas gauna 50 proc., o už labai kenksmingą darbą — 100 proc. įkaininio mėnesinio ar valandinio atlyginimo priemonę.

Dėl šių priemonių darbdaviai ir profsąjungos diskutuoja jau nuo balandžio mėnesio. Abi pusės, suprasdamos, jog nėra taip paprasta per trumpą laiką pakeisti darbo sąlygas bei technologijas, mąsto, kaip priimtinausiu būdu tai padaryti.

Europos Sąjungos specialistai siūlo Lietuvai nustatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį būtų laipsniškai gerinamos darbo sąlygos ir atsako-

Rusija nepripažįsta, kad jos pilietis prašo politinio prieglobsčio Lietuvoje

Maskva-Pabradė, gruodžio 2 d. (BNS) — Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė, esą žiniasklaidos pranešimai apie rusų žurnalisto, pasiprašiusio politinio prieglobsčio Lietuvoje, yra klaidinantys.

„Mūsų žiniomis, Vladimir Jakovlev Vilniaus neprašo politinio prieglobsčio, o tik leidimo apsigyventi“, pareiškė Rusijos URM Informacijos ir spaudos departamento atstovas, paprašytas pakomentuoti Rusijos piliečio apsisprendimą.

Tačiau, kaip BNS patvirtino Pabradės Užsieniečių registravimo centro Tyrimo tarnybos pareigūnai, V. Jakovlev rašytiniame pareiškime prašoma būtent politinio prieglobsčio. Nes tik tuo atveju, jei jis gautų politinį prieglobstį, Rusijos piliečiui būtų suteiktas leidimas nuolat gyventi Lietuvoje.

Tokią prieglobstį ir leidimą iki šiol Lietuvoje yra gavę 28 užsieniečiai, įskaitant jų vaikus.

Tačiau V. Jakovlev perspektyvos gauti prieglobstį yra labai miglotos. Politinio prieglobsčio nuo „politinės mafijos

persekiojimo“ V. Jakovlev iki atvykimo į Lietuvą prašė — Čekijoje, tačiau čekai jo prašymą atmėtė. Pasak Lietuvos pareigūnų, tai leidžia spėti, kad prieglobsčio jis negaus ir Lietuvoje, nes Lietuva ir Čekija vadovaujasi tomis pačiomis tarptautinėmis konvencijomis ir normomis.

V. Jakovlev dabar gyvena Pabradės Užsieniečių registravimo centre, kol centro Tyrimo tarnyba tiria jo prašymo pagrįstumą. Rekomendacijas dėl rusų prašymo Pabradės URC perduos Migracijos departamentui.

V. Jakovlev, prisistatantis nepriklausomo laikraščio „Novaja Rosija“ redaktoriumi ir leidėju, politinio prieglobsčio pasiprašė lapkričio 25 dieną, kai buvo pasieniečių išlaipintas iš traukinio Varšuvai Vilnius, nes vyko be vizos.

49-erių metų V. Jakovlev 1992-1997 m. gyveno Vilniuje, kur esą turi išsigijęs butą ir buvo vedęs, bet veliau išsiskyrė. V. Jakovlev SSRS piliečio pase yra daug atžymų, kad tuo laikotarpiu — 1992-1997 m. — jis nuolat iš Rusijos su visa važinėjo į Lietuvą.

Aukščiausieji valdininkai neuždirba „milijonų“

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Nė vienos vyriausybės įstaigos pareigūnas negauna dešimties ir daugiau tūkstančių litų mėnesinio atlyginimo, pareiškė vyriausybė. Vyriausybės kabineto narių mėnesio darbo užmokesčio, atskaičiavus mokesčius, yra 4,193 litai.

Pranešime teigiama, kad vyriausybę pavaldžiusi institucijų valdininkų atlyginimai mokami „griežtai vadovaujantis“ įstatymais, kurie nustato, kad ministro pirmininko atlyginimas sudaro 60 proc., o vyriausybės narių — 50 proc. valstybės prezidento atlyginimo dydžio.

„B“ lygio valdininkams, turintiems aukštą kvalifikaciją ir dirbantiems apžvalgininkų

* **Pramoninių konferencijų konsultaciniam posėdyje buvo pritarta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymui nuo ateinančių metų pradžios padidinti minimalią mėnesinę algą iki 460 litų ir minimalų valandinį atlygį iki 2,71 lito su sąlyga, jeigu vyriausybė padidins minimalų neapmokestinamą dydį nuo 214 iki 264 litų.** (Elta)

* **Vienam šeimos nariui Lietuvoje dabar tenka vidutiniškai 430 litų grynujų pajamų, tačiau tiek pinigų vis dar nepakanka. Kad šeimos galėtų patenkinti būtinuosius savo poreikius, vienam jos nariui reikėtų vidutiniškai 660 litų per mėnesį. Tai parodė Statistikos departamento atliktas tyrimas, kuriame dalyvavo 2,012 šeimų, rezultatai, pagal kuriuos vienas šeimos narys per mėnesį išleido vidutiniškai 430 litų, iš jų beveik pusė — 209 litus — „pravalgo“.** (BNS)

ma priemonių. Nesant galimybių įsigyti naujų technologijų ar darbo įrangos, siūloma dirbantiems kenksmingomis darbo sąlygomis perpus sutrumpinti darbo laiką.

darbą, gali būti suteikta vyriausiųjų specialistų-ekspertų kategorija, už kurią mokamas atlyginimo priedas.

Vyriausybės kanceliarija dabar turi devynis vyriausiuosius specialistus-ekspertus, kurių atlyginimas, atskaičiavus mokesčius, vidutiniškai yra 4,599 litai.

Vyriausybės spaudos tarnybos pranešimas paskelbtas, atsiliepiant į žiniasklaidos rašinius apie ypą didelius aukščiausiuoju valdininkų atlyginimus.

Pasak vyriausybės spaudos tarnybos pranešimo, šiemet ministerijoje bei kitose institucijose prie vyriausybės sumažinti 755 etatai. Iš jų ministerijose sumažinti 578 etatai (20 proc. buvusio etatų skaičiaus).

Pasak pranešimo, toliau mažinant valdymo išlaidas, ir ateityje bus mažinamas vyriausybę pavaldžiusi institucijų darbuotojų skaičius.

* **Krašto apsaugos ministerija įvertino kaip „tyčia piktavališkai skleidžiamą prasimanymą“ Naujosios sąjungos vadovų pareiškimus, kad didinamas krašto apsaugos finansavimas esą „sukurs gerai išlaikomą struktūrą vidaus nepasitenkinimams malšinti“. KAM Visuomenės informavimo skyriaus pranešime „tendencingai prasimanymais“ vadinami socialliberalų teigimai, esą KAM „nežino, kur tu pinigų deti“ ir „prisigalvoja įvairių projektų, mėtė ir šen, ir ten“ pinigus. Kitų metų valstybės biudžete krašto apsaugai numatoma skirti 695,7 mln. litų arba 1,5 proc. bendrojo vidaus produkto.** (BNS)

KALENDORIUS

Gruodžio 3 d.: Šv. Pranciškus Ksaveras; Vingra, Girutis, Lapūnė.
Gruodžio 4 d.: Šv. Jonas Damaskietis; Barbora, Žvaigždė, Vainotas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DIEVO APVAIZDOS
PARAPIJOS JUBILIEJŲ
ŠVENČIANT

1998 m. spalio 17-18 d. Dievo Apvaizdos parapija šventė savo 90-ąjį išikūrimo jubiliejų ir 25-ųjų metų sukaktį naujoje Southfield miesto vietoje.

Per šią sukaktį įvertiname praeitį, susimąstome apie dabartį ir žvelgiame į ateitį. Visus jungia tikėjimas ir tautybė. Visi norime būti drauge — drauge melstis, džiaugtis, liūdėti, padėti vienas kitam ir siekti skaidraus rytojaus savo vaikams. Norime išlaikyti sąvoką krikščioniškas ir lietuviškas vertybes, norime nepaskęsti svečios šalies minioje, norime išlaikyti dovanas, kurias pats Dievas mums suteikė — krikščionybę ir lietuviybę.

Šeštadienis — koncertas
ir pokylis

Džiugu savo tarpe matyti užsienio lietuvių vyskupą Paulių Baltakį, OFM, kun. Viktorą Kriščiūnėvičių, kun. Walter Stanėvičių, kun. Aloyzų Volskį. Parapijiečių ir svečių dalyvauja apie 350.

Kastytis Giedraitis, jubilėjaus ruošos komiteto pirmininkas, sveikina garbingus svečius, visus susirinkusius ir kviečia tarybos pirmininkę Janiną Udrienę. Ji anglų kalba tauriai pagerbia Sv. Jurgio parapijos idealistus kūrėjus, Lietuvos Vycių, Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų sąjungą, kurie buvo stiprūs dvasiškai ir sugebėjo lietuviybę perduoti kitoms kartoms. Kalbėdamas lietuviškai, grįžta į paskutiniuosius 25-erius metus. Atkreipia dėmesį į parapijos įtaką auklėjant jaunimą krikščioniškų vertybių šviesoje. Su įžvalgomu paminia jauni vienetus, Skautus ir Ateitininkus, vėliau Lietuvos Vycių, Šaulius, Lietuvos Dukteris, Detroito apylinkės Lietuvių Bendruomenę, kurių veikla tampria siejasi su mūsų parapija ir jos ribose veikiančiu Kultūrinio centru. Paminia sunkius kūrimosi metus, kai naujų pastatų baigiamuosius darbus atlikom organizuodami savanorių talkas. Nuširdžiai dėkoja visiems bendradarbiams, aukštinio amžiaus atstovams bei jaunesniems, čia gimusiems ir brendusiems, kurių parama parapijai yra ne tik finansiinė, bet ir moralinė. Džiaugiasi jaunų šeimų gausumu ir ragina šį skaitį praplėsti, įjungiant dvasiniam prieglobstui naujai iš Lietuvos atvykusius.

Džiaugiasi taip pat nauju dvasios vadu, kun. Aloyzu Volskiu — gimusiu ir mokslus išėjusiu Lietuvoje, atnešančiu mums savo dvasinę patirtį ir lietuvišką kilmę. Iškelia jo pastangas mus suprasti, lenkiant mūsų gyvenimus krikščioniška kryptimi, dvasiškai turtinant pamokslais, aktyviai įjungiant parapijos reikalus, ir nauja programa parapijiečiams ATGAIVINK.

Balta rožė pasipuošusi tarybos pirmininkus kviečia atsisotiti: Algį Rugienį, Joną Urboną, Vytautą Petrulį, Andrių Butkuną, Jurgį Jurgutį, Kastytį Giedraitį. Prie jų prisijungia visi, kurie yra dirbę parapijos komitetuose. Gražus būrys bendradarbių.

Su Kastyčiu Giedraitiu kečiamos šampano taurės, kad parapija ilgai gyvuotų: „Valio, valio! Ilgiausių metų mums, valio!“

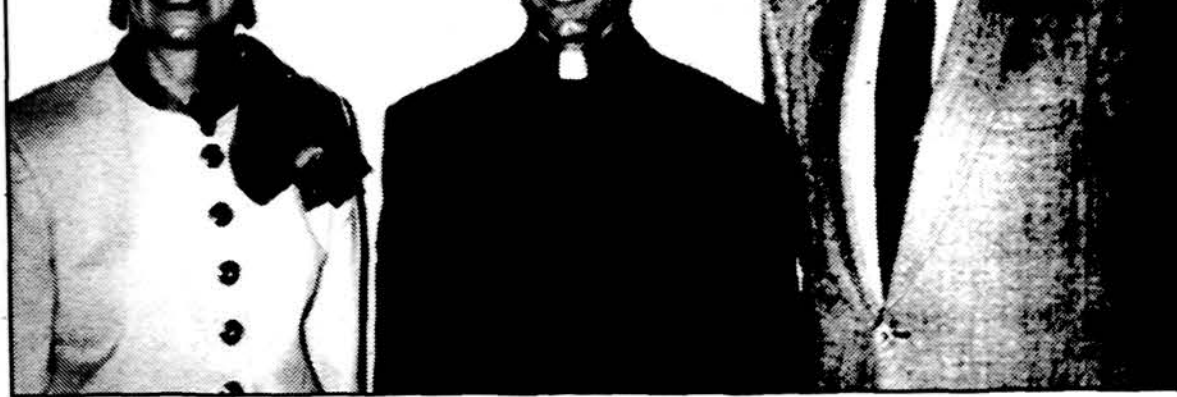
Toronto lietuvių choras „Volungė“, vadovai — dirigentė Dalia Viskontienė, pianistas Jonas Govėdas ir smuikininkas M. Gabrys pakviesti scenon. Žavėjo įdomiai sudaryta, intensyvi koncerto programa. Kiekvienoje dalyje jautėsi skirtingos laiko eigos nuotainis, ypač Jono Govėdo išradimai harmonizuotose dainose.

Šventės išvakarės neeilinės: su mumis lietuviško Toronto dainininkai, mūsų vaikai, jaunimas ir vyresnieji. Kun. Aloyzo Volskio malda, vakariene, šokiai.

Sekmadienis —
iškilmingos Mišios

Mišias aukoja vyskupas Paulius Baltakis, vyskupas Moses Anderson, kun., Aloyzas Volskis, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius ir kun. J. Walter Stanėvičius. Įnešamos Ateitininkų, Skautų ir Lietuvos Vycių organizacijų vėliavos. Mišiose gausiai dalyvauja parapijiečiai, jų tarpe Michigano gubernatoriaus John Engler su žmona Michelle, Kongreso atstovas Joe Knollenberg su žmona Sandy.

Prieš Mišių aukas prasideda, kun. Aloyzas Volskis anglų kalba pristato išsamią parapijos istoriją raidą, pabrėždamas Dievo ir bažnyčios reikšmę sudėtingame žmonių gyvenime statant bažnyčios pastatus net tris kartus. Užbaigdamas ragina visus toliau kurti maldos ir Dievo tvirtovės savo širdyse, savo šeimose.

Dievo Apvaizdos parapijos Southfield, MI, jubiliejinius reikalus aptarė Parapijos tarybos pirmininkė Janina Udrienė, parapijos administratorius kun. Aloyzas Volskis ir jubilėjaus ruošos komiteto pirm. Kastytis Giedraitis.

se, savo lietuviškoje bendruomenėje. Jis prašo Aukščiausiųjų mus laiminti ir dėkoja Jam už suteiktą malonę gyventi ir dirbti mūsų tarpe.

Pamoksle, vysk. Paulius Baltakis skatina mus toliau išlaikyti tai, ką turime šioje parapijoje. Visuotines maldas jis pradeda šiais žodžiais:

„Brangūs broliai ir seserys, artėjant mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus du tūkstantajam gimtadieniui, šiais Šventosios Dvasios metais, švėsdami mūsų parapijos devyniasdešimt metų, o šios bažnyčios — šventovės dvidešimt penkerių metų jubiliejų, dėkome Dievui už Jo apvaizdą, globą ir malones, suteiktas kelioms lietuvių kartoms ir prašykime Šventosios Dvasios dovanų, kurios gaivintų krikščionišką gyvenimą“.

Parapijos tarybos komitetų ir organizacijų atstovai perskaito intencijas, specialiai surašytas šiai progai Liturgijos komiteto pirmininko Prano Zarankos.

Aukojimo metu prasideda ypatinga procesija. Aukos, išreiškiančios padėką už praėjusias palaimas, tuo pačiu prašant Aukščiausio malonių ateičiai, nešamos prie altoriaus — jų reikšmę aiškina lektorė Asta Jurgutytė. Aukų procesiją veda kryžius, jį lydi žvakės; nešama Sv. Jurgio bažnyčios kartinio akmens dokumentų dėžutė, maldaknygė ir gėlių puokštė, ruginė duona, tikybos vadovėlis ir gerų darbų bei maldų pažadai, Šventas Raštas ir parapijos atsinaujinimo programos „Atgaivink“ knygelė; nešama svarbiausia auka — duona ir vynos, tai didžioji Kristaus dovana mums. Ir, regis, kad į aukų procesiją įsijungia ir tie, kurių mūsų tarpe nebėra — Sv. Jurgio ir Dievo Apvaizdos parapijų karejai, kunigai, žmonės, aukoję savo vargingo uždabio dalį, kad drauge lietuviškai melstųsi. Regis, pro-

cesijon įsijungia ir Sv. Antano parapijos klebonas kun. Ignas Boreišis, supratęs 1944 metų pabėgėlių nuo Lietuvos okupantų ilgesį ir skausmą, juos priglaudęs savo šventovėje. Regis, prasminga praeitis palaimins mus, mūsų vaikus ir naujai atvykstančius, kad būtume drauge.

Mišių metu gieda „Volungės“ choras, parapijos kantoriai — Asta Jurgutytė, Linas Mikulionis, Edvardas Skiotys, Vitas Underys, Pranas Zaranka, visi žmonės, o „Žiburio“ mokyklos mokiniai, paruošti Virgos Simaitytės, gieda „Padėkos giesmę“:

Atiū, Tau Viešpatie, už rytą, Atiū už mūsų naują dieną, Atiū, kad rūpestį kiekvieną Galime Tau pavest.

Vaiški balsai kyla aukštin, kyla ir mūsų mintys, patikint Dievui savo rūpesčius, godas ir ateitį. Užbaigiam Lietuvos himnų — mums visiems šventa tautinė giesmė.

Jūratė Pečiūrienė

Šventės rengimo komitetą sudarė: Kastytis Giedraitis, pirmininkas, kun. Aloyzas Volskis, parapijos administratorius, Janina Udrienė, parapijos tarybos pirmininkė, Pranas Zaranka, Liturgijos komiteto pirm., atsakingas už bažnyčios apeigas.

Liturgijos komiteto talkininkai: Jūle Zarankienė, Stella Hotra, Valentina Bulotienė, Jūrina Rugienienė, Valentina Rauckienė, Nata Zarankaitė, Linas Mikulionis, Benediktas Neverauskas, Paulius Jankus, Rimas Kasputis, Rusnė Kasputienė.

Pokylio vaišės — Ona Abarienė ir Izabelė Korsakienė, sekmadienį vaišės choristams — Vytautas Polteraitis, baras, Viktorė Jankutė-Moss, salės puošimas, Robertas Selenis, spauda-reklama ir Danguolė Jurgutienė, meninė patarėja.

Ši didžioji šventė buvo puikiai suorganizuota. Esame dėkingi rengėjams ir laukiame 100 metų sukakties.

Irena Alantienė

KARIUOMENĖS
80 METŲ SUKAKTIES
MINĖJIMAS

Š.m. lapkričio 29 d. Sv. Antano parapijos patalpose buvo švenčiama Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80 metų sukaktis. Šv. Mišios buvo aukojamos už žuvusius savanorius, karius, partizanus, šaulius. Mišias užprašė ramovėnai, šauliai ir birutietės. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis, kurias bažnyčioje lydėjo „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos vadas ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius ir „Švyturio“ jūrų šaulių vado pavaduotojas Juozas Kincius. Skaitinius skaitė

Bronius Valiukėnas. Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Klebonas ir šaulių kapelionas kun. Alfonsas Babonas pasakė šventės progą minintį pamokslą. Aukos prie altoriaus nešė Onutė Abarienė ir Leonas Petronis.

Po šv. Mišių vyko minėjimas/akademija ir meninė programa. Dalyvavo pilnutėlė salė žmonių. Salę puošė Mykolas Abariaus specialiai sukurtas plakatas su užrašu: „Jūs savo gyvybę aukojot Lietuvai“. Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas ir „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos vadas Mykolas Abarius, pradėjęs minėjimą, pakvietė kun. Alfonsą Baboną sukaltelti invokaciją. Buvo pagerbti mirusieji. Stasys Šimoliūnas, Klaipėdos krašto vadovimo savanoris kūrėjas buvo pagerbtas. Jam padėkota už dalyvavimą šiame minėjime.

Vadas Mykolas Abarius perskaitė paskaitą Lietuvos karių veteranų sąjungos „Ramovės“ pirmininko majoro Edmundo Vengiansko (negalėjusio dalyvauti dėl asmeninių reikalų). Jis apžvelgė Lietuvos kariuomenės 80 metų istoriją, teigdamas, kad Lietuvos karys liko drąsus ir ištikimas Lietuvai. Prireikus, kariai savo gyvybę aukoję Lietuvai. Jau aštuoneri metai Lietuva vėl švenčia savo laisvę. Kariuomenės tikslas remti, mokyti ir veikti kultūringai. Jis dėkojo partizanams, knygnešiams, kariams ir šauliams už jų gyvybės aukas. Jų žuvo labai daug dėl Lietuvos laisvės. Privalome to niekada nepamiršti. Lapkričio 23 d. yra jų diena. Visi turime prisiminti ir juos pagerbti.

Po paskaitos vyko žymens įteikimas. Neseniai muz. Stasys Slizys šventė savo garbingą 80-ąjį gimtadienį. Vadas Mykolas Abarius apdovanojo muz. Stasį Slizį šaulių žvaigždės ordinu už jo muzikinį kūrinių nuopelnus bažnyčiai, parapijai ir šauliams. Paskui muz. Stasys Slizys vadovavo visų dalyvių bendram dainavimui. Šaulių vardu Eugenija Bulotienė ir Onutė Selenienė prisegė gvardikus sen. Alfonsui Babonui, Stasiui Šimoliūnui ir muz. Stasiui Sliziui.

Rengėjų vardu vadas Mykolas Abarius padėjo kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišias, pamokslą ir invokaciją, Stasiui Šimoliūnui už dalyvavimą minėjime, muz. Stasiui Sliziui už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu bei vadovavimą bendram dainavimui. Atiū vėliavų tarnybai, bei visiems atsilankiusiems žuvusiųjų kapų, šaulių ir partizanų pagerbime. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Visų dalyvių sugiedota „Ilgiausių metų“ muz. Stasiui Sliziui. Vadas Abarius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami patis išilaidas, pakvitarvius už pranešamą nesučiame. Prie pavardės ir adres, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada pranešama galioja.

DRAUGO pranešamą yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$65.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida			
JAV	\$65.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$80.00	\$45.00	\$35.00
Užsiekant (iš Lietuvos)			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$65.00		
Užsiekant (iš užsienio) oro paštu	\$100.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius — Danutė Binkalaitė
Administratorius — Valentinas Krumpalis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšalis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniai nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniai nedirba.
- Redakcija už šėštadienį turinį nesiūdo. Šėštadienį kainos atsiuntimos, gavus prašymą, ką nurodo šėštadienis.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nenaudoti straipsnių nesaugo. Siūstant prašome paaiškinti hopla.

apibūdino jo kūrybinį gyvenimą.

Po to — malonus dalyvių pabendravimas.

Kariuomenės šventė buvo paminėta abejose lietuvių radijo programose — šėštadienį, lapkričio 21 d., per „Lietuviškų melodijų“ programą ir sekmadienį, lapkričio 22 d., per „Amerikos lietuvių balsą“.

Regina Juškaitė
Švobienė

„ŽIBURIO“ MOKYKLOS
KALĖDŲ EGLUTĖ

Detroito „Žiburio“ lietuvištinės mokyklos Kalėdų eglutė sekmadienį, gruodžio 20 d., 12 val. vyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Bus ir vaišės — kugelis, dešros su kopūstais, pyragai ir kava. Mokiniai vaidins Lėlės Viskantienės paraišytą ir režisuotą vaidelį „Užburtas miškas“. Atvyks ir Kalėdų senelis. Kvietiname visus. Informacijai kreipkitės į mokyklos vedėją Reginą Puškorienę.

ATSISVEIKINTA SU
A.A. PETRU VIŠČINIŲ

Naujosios miesto kapinės Ratnyčioje penktadienį, lapkričio 27 dieną, priglaudė įžymaus lietuviškos puoselėtojo Vilniaus krašte ir išeivijoje, Druskininkų miesto garbės pilietio Petro Viščinio palaikus.

Gimęs Druskininkuose 1912 metais, Petras Viščinis studijavo teisę Vilniaus universitete, buvo lietuvių studentų sąjungos pirmininkas. Mokslo derino su darbu — buvo Vilniaus krašto lietuvių politikos ir kultūros žurnalo „Lietuviškas baras“ redaktorius. Vilniaus lietuvių sąjungai pasiūlius, išrinktas Tautinio Vilniaus lietuvių komiteto nariu. 1939 metais Lietuvai atgavus Vilnių, rašė peticijas Sovietų Sąjungos vadovybei, kad Lietuvai būtų grąžinti Druskininkai, Marcinkonys.

1941 metais, išvykus bolševikus iš mūsų sostinės, Petras Viščinis organizavo Lietuvos telegramų agentūros ELTA Vilniaus skyrių, vadovavo jo veiklai.

1944 metais Petras Viščinis pasitraukė į Vokietiją. Dirbo Tremtinių komiteto reikalų vedėju, vėliau — pirmininku Ravensburge, dėstė lietuvių kalbą ir teisę prekybos mokykloje. 1949 metais persikėlė į Jungtines Amerikos Valstijas, apsigyveno Brockton, MA. 1954 metais organizavo lietuvių visuomeninę ir kultūrinę radijo programą „Laisvės varpas“, keturis dešimtmečius jai vadovavo, pats rengė radijo laidas, negaudamas jokio atlyginimo. Dirbo jausdamas pareigą puoselti lietuviybę išeivijoje.

LINAS SIDRYS, M.D.
Aidy ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIURGIJAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3v.p.p. 7v.v., antrą 12:30-3v.p.p.
trečią užduotį, ketvirtą 1-3v.p.p.
penktą ir šeštą 9v.r.-12v.p.p.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaip ir lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
pirminiai absolucijai punktučiai.
Sustatimui (kaubėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3625 Highland Ave.
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ŽUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, daugiau kaip po penkių šimtų praleistų dešimtmečių Petras Viščinis su žmona Mira grįžo į gimtuosius Druskininkus, į Melynėlę. 1995 metais buvo apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu.

1998 metų spalio 29 dieną, įvertinant visuomeninį darbą Lietuvos laisvės labui ir ištikimybę savo gimtinei, Petrus Viščinį buvo suteiktas Druskininkų miesto garbės pilietio vardas. (Elta)

Vysk. Paulius Baltakis Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje šv. Mišias aukojant. Iš k. — Karina Puškorienė, Liana Butkunaitė, Liana Šontaitė, Svaja Mikulionytė, vysk. P. Baltakis, Monika Mikulionytė ir Andrius Giedraitis.

GAL TAIP REIKĖJO

VYTAUTAS VOLERTAS

Galvokime vienaip, kitaip, ar visai negalvoje išstarkime — Europos Sąjungos (ES) komiteto sprendimas Lietuvai yra nemalonus. Estijai ir Latvijai taria — atleiskite, kalbėsime, o Lietuva tebestovi priemonėje ir žiūri pro rakto skylutę. Ji mums netinka.

Latvija ir Estija yra geresnės, Lietuva netinka... Viena iš trijų Baltijos valstybių kitokia, ji skiriasi bloga prasme. Taigi anos dvi turėjo suorganizuoti SS legionus, o Lietuva sugebėjo nuo šios naciškos garbės išsisukti, bet ji nėra tokia gera, kaip anos dvi gražuolės.

Kodėl Lietuva išskirta? Kas joje išdidžiai Europai nepatinka? Tarkite ir taisysimės! Ne, gudrusis komitetas nepasako nei vienos priežasties, nei kelių priežasčių. Mūsų žmonės, kurie save laikė europietiškos kultūros tauta ir iš tikrųjų šiuo brožu skyrėsi okupacijos metais nuo kitų „sovietinių respublikų“, yra nusivylę. Naujausias apklausos duomenimis, ES entuziastų skaičius Lietuvoje sumažėjo septyniais procentais. O gal tas mūsų entuziazmas, kaip lapkričio 12 išsitarė premjeras G. Vagnorius, buvo per didelis?

Kaip savo geras nuotaikas galėjome sudrausminti, jei kasdien jas kurstė žiniasklaida? Štai tokia valstybė pareiškė, kad Lietuvos kandidatūra į ES ji remia... Štai kitokia sakė, kad Lietuva labai tinka į tą „šventųjų“ draugiją, į ES. Išvažiavo koks Lietuvos žymūnas į užsienį, ten kalbėjo

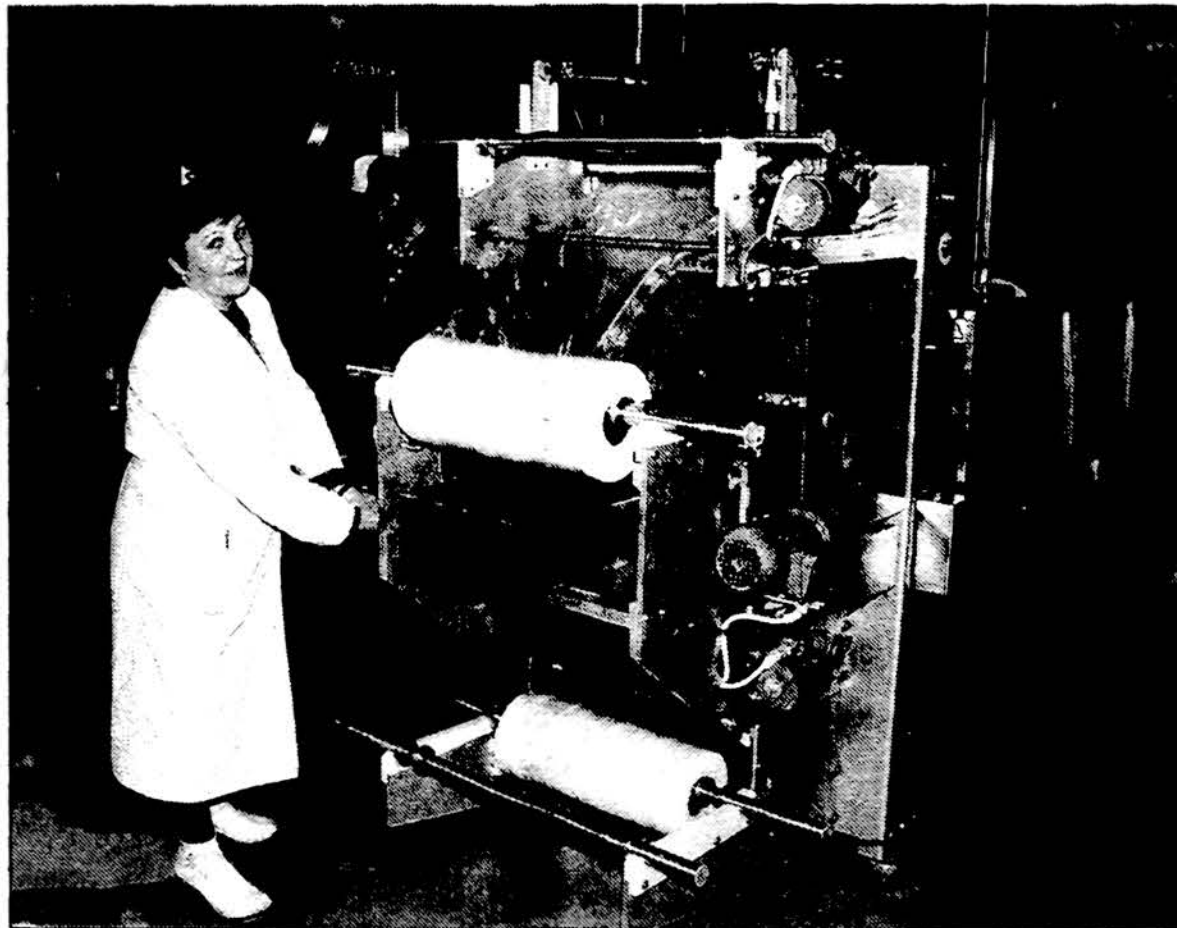
su už save menkesniu žymūnu ir grįžęs tvirtina — sutiktas ponas užtikrino, kad Lietuva į ES rateliais nuriedės. Atvyko į Lietuvą svetimo krašto pilietis, gal labai svarbus, gal tik svarbokas; gal išmanęs apie ES, gal visai apie ją nesiorientuojąs, ir skelbia — Lietuvos ten reikia! Visus šiuos spalvotus stiklelius žiniasklaida pavertė brangakmeniais ir puošė jais spaudos puslapius arba elektromagnetinių bangų programas.

Ar neįvyks panaši tragedija su NATO? Juk dabar atrodo, kad Lietuvos ten beveik reikalaujama. „Senatoriai vadina Lietuvą viena realiausių kandidatų į NATO“, lapkričio 18 d. skelbia „Respublika“. „53% eilinių amerikiečių pritaria Baltijos valstybių priėmimui į NATO“, rodo Gallup apklausos rezultatai. Bet Z. Brzezinski, žymus politologas ir jokių būdu ne Lietuvos priešinys, išspėjo, kad sprendimą pakviesti Lietuvą į NATO nulems sunki politinė kova JAV, ir nerealų tikėtis, kad šis kvietimas bus įteiktas ateinančių balandį per NATO viršūnių susitikimą Vašingtone.

Neklaidinkime patys savęs palankiomis nuogirdomis, nei iš Lietuvos oficialių žmonių, nei užsieniečių. Optimizmą, kaip išpūstą balionėlį, reikia už virvutės laikyti, kad aukštybės sprogęs nesukeltų tragedijos.

Tai kodėl Lietuva iš trijų Baltijos valstybių buvo išskirta?

Gal mes iš tikrųjų atsilikusi

Įpakavimo įrenginai akcineje bendrovėje „Vilniaus pienas“.

Eltos nuotr.

mūsų ekonomika valstybės administravimas, gyventojų nuotaika? Bet ar galėtų gyventojų tvarkingumu mus lenkti Latvija su Estija, kurios žymiai daugiau svetimauciu negu mes? Lyg atrodytų, kad tie Latvijos ir Estijos svetimauciai lenkia Lietuvos lietuvius.

O gal (antrasis spėjiojimas) Lietuva, Rusijos koridorius į Karaliaučiaus sritį, šia savo žyme gaudina ES? Tranzitas gali sukelti įvairių problemų, o kas nori derėtis su Rusija, kuri, būdama balta ir raudona, niekad susitarimų ir sutarčių nesilaikė?

O gal šiuo keliu skaldoma Baltijos santarvė? Gal kam nors (ypač Rusijai, šandien taip pat slapta agentais pasitikinčiai) išskirtos Baltijos valstybės yra parankesnės?

Iš štai dar — kaip galima spelioti, kai ES komitetas nepasako priežasčių: ar nebus kas nors slapčia pakaisiojęs Lietuvai kliūčių? Ar kartais čia nepaveikė vyzentalio nuodai? Neatmeskime šios galimybės. Po žemės paviršiumi knibžda daug nematomų vabalėlių ir ne visi jie yra geri.

Kokios priežastys bebūtų, kokie pikti kenkėjai bekerotų, Lietuva neprapuls! Iki šiandien vertėmės be ES, versimės ir toliau, kol ši išdidi (tai bent, tai bent jos geras galvojimas apie save!) organizacija mus pakvies ir mes ilgai galvosime, ar verta įsijungti. Išgyvenome dvidešimtojo amžiaus baisumus. Leninui įsigalėti lietuviai kareiviai nepadėjo. Pirmo

sios SSSR komunistų partijos CK lietuvių neturėjome. Caro šeimos žudyme nedalyvavome, naciams esesininkų nebūrėme. O buvo baltiečių, jau spėturį ES pabėgėti, kurie mitnuose žygdarbiuose dalyvavo. Lauksime, kol ES gražiai paprašys, kol jiems būsime būtinais reikalingi.

Štai ko mums reikia — aukščiausiai pakelti galvas! Ir prezidentui, ir vyriausybei, ir Seimui, ir kiekvienam pilietui — aukščiausiai pakelti galvas! Užtenka aimanų, verkšlenimų, nepagrįstų skundų, kad sunku gyventi. O kam lengva gyventi? Šležiavimui, Butkevičiui, prichvatizuotojams, kyšininkams, teisėjams? Visi dirbame, visi vargštame. Ir dirbame, ir vargštame, ir malonių neprasimėsime. Nesame elgetos, kurie be svetimų išmaldos neišsiverčia. Esame tauta, kurioje vyriausybė ir piliečiai, liovėsi gincytis, reikalauja ministrų atsistatydinimo, ieškoti konstitucinio teismo, melu šmeižti vienas kitą, ryztasi eiti ir toli nueiti.

Šis Lietuvos išskyrimas gal jai bus naudingas.

LAIŠKUS IŠ SIBIRO I VAKARUS IŠVEŽE LIETUVIAI

Prieš 44 metus, rizikuodami gyvybe, lietuviai išvežė iš Sovietų Sąjungos pirmojo Estijos prezidento Konstantino Petso laiškus. Iki šiol draugaujantys buvę politiniai kaliniai Anta-

nas Keblys ir Kęstutis Stepšys gyvena Vilniuje.

Kaip pranešė buvęs Estijos ambasadorius Jungtinės Tautosose Trivimi Velliste, 1954 metais K. Stepšys, paleistas iš Kazanės kalėjimo, šachmatų lentoje išskobtoje slaptavietėje išvežė tris kalinamo K. Patso laiškus.

Lietuvioje K. Stepšys perdavė laiškus vienam savo bendražygiui iš Stalino lagerių A. Kebliui, kuris, įsisiuvęs juos į drabužius, 1977 metais atvežė į JAV ir perdavė Estijos vyriausybės emigracijoje ambasadoriui JAV Ernst Jaakson. Tų pačių metų birželio 11 dieną E. Jaakson paskelbė JAV-se laiškus turinti.

Estijos ambasadorius T. Velliste šiuos tris garsaus Estijos valstybės veikėjo laiškus prieš kelias dienas perdavė Estijos archyviui.

Viename laišku K. Patsas, būdamas Kazanės kalėjime, matyt, 1954 metų pradžioje, prieš vasario 23-ją, kai jam sukako 80 metų, kreipėsi į JT generalinį sekretorių ir pareiškė, kad Sovietų Sąjunga neteisėtai aneksavo Estiją, tuo šiuo keliu pažeisdama tarptautines teises. Laiškas baigiamas žodžiais „Teatgauna laisvę Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybės“.

Sovietų okupacinė valdžia 1940 metų vasaros pabaigoje suėmė Estijos prezidentą K. Patsą ir išvežė jį NKVD kalėjimą Rusijoje. K. Patsas mirė 1956 metų sausio 18 dieną kalėjime Kaliningo srities Butarsovo gyvenvietėje. (BNS)

Pavojus yra labai tikras

Danutė Bindokienė

Populiarioje giesmėje lietuviui meldžia apsaugoti nuo karo ir maro, tačiau dvidešimtojo šimtmečio pabaigoje mažai kas iš tikrųjų tiki, kad gali kilti visuotinis maras, panašiai kaip tas, kuris viduramžiais keletą kartų nusiaubė Europą ir kitus žemynus, nes ir medicinos pažanga, ir geresnis žmonių supratimas, kaip plečiasi užkrečiamos ligos, neleistų jam išsivystyti į epidemines proporcijas. O vis tik šandien mūsų planetoje siaučia nei kiek mažiau pavojinga maro epidemija, kurios vardas — AIDS.

Praejusį antradienį buvo paskelbta vienuoliktoji pasaulinė AIDS diena ir stengtasi atkreipti ne tik sveikatos darbuotojų, įvairių kraštų vyriausybių, bet ypač eilinių gyventojų dėmesį į nemalonų faktą, kad šiuo metu apie 33 milijonai žmonių yra užkrėsti HIV/ŽIV, o AIDS jau pareikalavo 14 milijonų gyvybių. Nepaisant nuolat skelbiamų žinių apie išrastus vaistus bei kitas priemones, turinčias kovoti su šia liga, šimtmetis vis tiek mirs per pustrėčio milijono užkrėstųjų. O tai jau tikrai galime vadinti žmonijos ryškėmaru.

Tiesa, daugiausia užkrėtimų yra Afrikoje bei kitose besivystančiuose kraštuose. Kai kuriose Afrikos valstybėse vienas iš keturių gyventojų savyje nešioja HIV/ŽIV virusus ir gali juos paskleisti kitiems. Tvirtinama, kad Afrikoje kasmet taisy virusais užsikrečia apie 4 mln. žmonių — visame pasaulyje — 6 mln., apskritai, besivystančiuose kraštuose, pagal Jungtinių Tautų surinktus duomenis, pasitaiko 95 proc. užkrėtimų HIV/ŽIV, o taip pat 95 proc. mirimų. Tačiau baisiausia, kad šimt viso pasaulio užsikrėtusių HIV/ŽIV virusais skaičiuje yra 600,000 vaikų, jaunesnių, kaip 15 metų amžiaus, o apie pusę likusiųjų sudaro 15-24 metų jaunuoliai.

Kodėl toks milžiniškas skaičius užkrėtimų Afrikoje? Visų pirma, tame žemyne AIDS gavo pradžią, be to, nuolatines rūšies, suirutės, badas, tarpusavio karai, medicininės pagalbos stoka ir žmonių skurdas suteikia palankiausias sąlygas plėstis bet kokiai epidemijai. Nors Amerikoje neseniai išrasti vaistai gerokai prailgina HIV/ŽIV užsikrėtusiųjų gyvenimo trukmę (per-

nai AIDS liga Amerikoje mirė apie 47 proc. mažiau), vaistai ir apskritai gydymo priemonės yra labai brangios, toli gražu neįmanomos neturtingiesiems. (Bet verta atkreipti dėmesį į gydytojų tvirtinimus, kad užkrėstieji yra vis tiek pasmerkti mirti maždaug 10 metų laikotarpyje.) Taip pat šiame krašte ypač daug dėmesio skiriama švietimui — kaip apsaugoti HIV užkrėtimo, todėl ir užkrėtimų skaičius jau kelti metai sukasi apie 40,000.

Žinoma, ne visi paisyso apsaugos priemonių ir dėl to, ilgiau gyvenant užsikrėtusiems, kyla pavojus, kad jie užkrės daugiau žmonių. Antra vertus, kai kuriuose JAV visuomenės sluoksniuose AIDS jau pradeda žiūrėti, kaip į bet kurią kitą — pagydomą — lytinę ligą, neigiant jos mirtiną pavojingumą.

Ar mums, lietuviams, verta susirūpinti šios baisios epidemijos plitimu? Daugelis sakytų — ne! Juk Lietuvoje gyvena dori žmonės, nedaug lytinio, nedaug visokių lytinių iškreipimų, palaido jaunimo, tad ir AIDS — retas paukštis... Galbūt gera dozė optimizmo ir reikalinga, bet per daug nesidžiaukime, kad Lietuvoje HIV/ŽIV užkrėtimai kol kas skaičiuojami nedideliais skaičiais. Ypač palyginant juos su kaimyninėmis valstybėmis. Kuomet pasaulis taip susiaurėjęs, sienos atvirios, o gyventojai nuolat maišosi, vykstant prekybai, tarptautiniams pasitarimams, turistinėms kelionėms, niekas negali išvengti artimesnio kontakto su atvykstančiais iš arčiau ar toliau. Jau esame skaitę apie Klaipėdoje pagausėjusius HIV/ŽIV virusais užkrėtusius ir sveikatos darbuotojų pastangas su jais kovoti. Žinome, kad Ukrainoje yra kone 150,000 užsikrėtusių, taip pat žymi problemos Moldova, Baltarusijoje, Rusijos Federacijoje, kaip galime manyti, kad visa tai kažkokiu būdu aplenks Lietuvą? Antra vertus, nebūtinai tik narkomanams ar pasileidėliams gresia HIV/ŽIV pavojus — su užkrėtimais gimsta nekalti kūdikiai, užkrėtimai galimi ir kitais būdais. Nors dėl AIDS ligos nebūtinai turime nuolat drebėti, bet taip pat nevertėtų numoti ranka ir tvirtinti, kad tai „ne mūsų kiaušelis, ne mūsų ir kopūstai...“

Per Kalėdas jau galėsime atsiskaityti naujomis 1, 2 ir 5 litų nominalo metalinėmis monetomis. Lietuvos banko valdyba spalio 15-osios posėdyje patvirtino naujų apyvartinių monetų etalonus. Eltos nuotr.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ

NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr. 77

(Tęsinys)

— Iš karto nesupratau, kas ta pautienė. Jis net pasijuo, kad aš turbūt ne tikra lietuve, pats atėjo į virtuvę ir parodė kaip jo mama keptavo. Man tai buvo paprasta kiaušieninė. Nuo to laiko pasidarė nuolatinis. Turbūt ne sykio nepravažiavo nesustojęs.

Taip šnekėtuodamiesi atėjome į vidų.

— Kambarys tas pats. Eik, nusiplauk dulkes ir tuoj ateik. Gal valgyti nori ir nėra, bet ko reikia, be to neapsieisi.

Man rūpėjo paklausti, kur Jonas, bet nenorėjau išskoti pirmas. Laukiau, kol pasakys ji. Nelaimė ją turėjo sukristi visiškai kitaip negu mane. Tik kai baigėm valgyti, pasakė:

— Jono šiandien dar negalėsime pamatyti. Tebera policijos žinioje.

— Policijos? — nustebau.

— Įtaria, kad galėjo kas nustumti. Gal net užmuštą nustomė. Klausinėjo, ar nebuvo kas jam įsikolines. Ar šiaip kokių priešturėjus, su kuo už ką nors susipyrkė. Aš nieko nežinojau ir nieko nebuvau pastebėjusi. Buvau taip iš vežio išmušta, kad net nepaklausiau, kodėl jie galvoja, kad pirma buvo užmuštas, o tik paskum nustomas, o dabar kažin kas sukasi ir sukasi. Man staiga paaiškėjo, ką jis turėjo galvoje savo

laiške rašydamas apie tą. Mėginau paaiškinti, kad perskaitęs man rašytą Brigitos laišką, nusprendė viską baigti, bet nenorėjo jos atminime pasilikti suirgęs ir surūgęs. Gal norėjo atsiligyti ir už tai, kad ją išvilko iš galėjusio būti kitokio gyvenimo į tą atskirybę. Pasakiau ir ką dėl to aną kartą man sakė ir mėginau išaiškinti, kad jo toks ir gerą pasikeitimas buvo tik bandymas perlipti per save ir nors taip atsiligyti už daugelį rūgana pašvinkusių valandelių. Mėginau, bet mano aiškinimai jos nepasiekė. Šnekėjau ir jutau, kad nepasiekia. Visi žodžiai eina pro šalį, lyg ji žinotų, ko man nevalia žinoti.

— Gaila, kad nepasiėmiau jo laiško. Perskaitęsi gal pajustum tą patį, ką pajutau aš. Taškas. Baigta. Kelias tiesiai po kojom nulužo, ir žingsnis į amžinybę. Net pasiūpau, kai kalno šone tuštuma atsivėrė. Tai pati, ant kurios krašteliu tada abu stovėjome.

— Kodėl neatvežei? Kas žino, gal būtų lengviau.

— O tu užmiršk, ką policija galvoja. Tai jų amatas. Juk ir jie turi kaip nors užsidirbti duoną, — mėginau pajaukauti, bet ji pakilo, nuėjo prie lango ir žiūrėjo į kalnus.

Iš čia, kur sėdėjau, buvo matyti pusė nuskelto kalno. Ji turėjo matyti visą. Norėjau pakilti ir prieis apkabinti, bet kažin kas laikė. Nepakilau.

— Gal pavaziuokim į kalną, — pasakiau. — Norėčiau pamatyti dar kartą tas vietas, kur jis paskutinį sykį vaikščiojo.

Atsisukusi valandėlę patylėjo paskum pasakė:

— Galim ir pavaziuoti.

Vaziavom iš anos pusės, kur aną kartą su Jono buvom vaziavę. Iš tenai nereikėjo taip ilgai lipti. Kai priėjom tą vietą, kur reikėjo lipti prisilaikant tureklų, ji

atsirėmė į tureklą.

— Dieve, kaip tas kalnas manęs nebetraukia, — ne pasakė, be dejuote išdejavu.

Ir vaziuojant buvo labai nešneki. Gyvybę bandžiau palaikyti tik savo šneka.

— Grįžkim atgal, — greitai pasakiau ir paėmiau už rankos.

— Ne, — papurtė galvą. — Jeigu ligi čia atėjome, baikim eiti, — ir pradėjo.

Lipo, ejo greitai. Tarpais reikėjo pasistengti, kad neatsilikčiau.

— Tai va, — atsisuko ir pro uždusimą pasakė. — Pasidairyk. Čia ir jo, ir mano, ir mudviejų, ir gal dar kieno žingsniai tebera. Nematomi, negirdimi, bet tebera. Ir mano rūpestis klaida čia tebeplazda. Nežinau, bet mane Jono nelaimė taip sugurino, kad tie visi atsi-randą nelaukti, netikėti priedai visiškai baigia į žemę kalti.

Tada susėdom ant akmens ir ji papasakojo. Kai tik sužinojo, kas atsitiko, tuoj sėdo į Kristinos mašiną ir atleko. Kai Jonas per naktį negrįžo, buvo pasiūkususi Kristina padėti. Čia jau buvo pažįstami du miestelio policininkai, gaisrininkai ir dar kiek nepažįstamų. Du iš tų nepažįstamų šiandien ryta atvažiavo, pasisakė esą iš kriminalinės policijos ir emė kvosti, kur ji ta vakarą buvusi. Buvu lengva. Ligi vienuoliktos dirbo užiegoje, paskum su Kristina dar užkandusios, lūku-ravusios Jono. Paskum apie vidurnaktį Kristina išvažiavo namo, bet pradžioje rytą vėl atleko. Reikėjo pasakyti ir ką veikė Kristinai išvykus.

— Emė nervinti. Ką galėjau pasakyti? Kad rupi-nausi. Kad negalėjau užmigti. Kad išgirdusi mašiną

pakeldavau galvą ir kai ji tolyn nulekdavo, vėl padėdavau. Ir staiga vienas paklausė nei ši nei tą: „Ar juda mylejotes?“ Taip ir nusmelkė, kaip karštu vandeniu perpylė. Ko tik nepasakiau ir neparodžiau durų, bet susivaldžiau. Žinoma, kad mylejotes, tik ne taip, kaip tamstos nesveika fantazija verčia tamstą implikuoti. Tamsta jau tikrai žinai, kad buvom pusbroliai, o mūsų krašte pusbroliai nesimeilika. Tai jau gėdė mūsų kraują. Kai prieš penkerius metus jam pagalbos pri-reikė, atvykau padėti. Norėjau padėti. Ir padėjau. Ir dar bučiau padėjusi. „O kai dabar reikia skirtis, ar neatsirado nesutarimų?“ staiga mano beįsibegantį aiškinimą tas pats įsikibė nutraukė. Vėl norėjau už-rekti, bet susivaldžiau ir kiek begalėdama ramiai, tyčia į akis įsispyrusi, pasakiau: „Iš kokios išminties knygos tamsta tą ištraukė? Nežinau apie Joną, bet man tokia kvailystė nė į galvą nebuvo atėjusi. Tikiau, kad nebuvo nė jam. Jeigu būtų atėję, būtų ką sakęs.“ „Bet vis tiek netrukus būtų reikėję dalytis. Ar taip nieko ir neplanavot? Kiek žinau, tą vietą griaus.“ „Žinau. Juokinga būtų, jeigu būtumėm nežinoję.“ „Tai va ir idomu, kaip buvot suplanavę daryti?“ nepalaido. „Idomu“, net šyptelejau, „kas tamstą paakino to klaus-ti — ar draugiškas smalsumas, ar Jono nelaimė, bet jeigu užsigėdei, galiu pasakyti: draugas pasikvietė pas jį paviešėti. Ne diena, ne dvi, bet kiek reikės. Te-nai, mieste, būtų lengviau ir nuspręsti, ir surasti kur kuriam pasukti“. Tada turėjau pasakyti ir kas tas draugas ir kuriame mieste gyvena. Taip įveliau ir tave net pati nežinodama ir nenujausdama į ką. Norėjo, mačiau, kad jau žiojosi dar ko klausiti, bet pirmasis kaip kuolu per galvą įsikibo: „O ginkla turi?“

(Bus daugiau)

APSAUGOTI ĮKAITAI

PILYPAS NARUTIS

Tai buvo prūsų žemė — Mazojų Lietuvoj. Prikimštas autobusas iš Marienburgo, važiuojęs per miškuotus, kanalais išraižytus kelius, po ilgokos kelionės sustojo prie mūrinio, balkonais ir geleimis papuošto, namo. Šis namas atrodė kaip vila. Namų priekyje — tvenkinys su plaukiojančiomis gulbėmis. Kazkas iš mūsų to visi godžiai per langų plyšelius bandė stebėti aplinką išsitarę: „Tai kurortinė vieta!...“ Tik to pirmo išpuolio jausmą tuoj sutrukdė esesininkas, atitraukdamas užrakintas duris ir reikdamas: „Rash, Rash... raus!...“ — vadinas; „Jauk!“

Nublizgintais auliniais batais stovintis esesininkas, mūsų grupę išrikiavęs, burbtelejo: „Žmonės Lietuvoje ant jūsų pyksta. Čia mes jus apsaugosime nuo keršto...“. Žodžiai „pyksta“, „apsaugosime“, „kerštas“ įstrigo atmintin, bet nesupratome, ką jie reiškia, nei kas pyksta, nei kas saugos, nei kieno kerštas. Juk ipratome prie okupantų dydno: sovietai vis kalbėjo, kad „išlaisvino“, o naciai dabar, kad „apsaugo“.

Tai buvo 1943 m. kovo 23 d., Stutthofas. Iš namų mane paėmė kovo 16 dieną, antradienį. Po LAfo uždarymo Gestapas man buvo uždėjęs naminių areštą, negalėjau iš Kauno išvažiuoti ir turėjau kas pirmadienį užsiregistruoti Gestapo rūmuose Kaune. Pirmadienį užsiregistruojau ir nieko ypatingo Gestape nepastebėjau, buvo eilinis užsiregistravimas: valdininkas pažymėjo kryžiuok ant lapo, kad buvau, tai ir viskas. O štai kitą dieną, antradienį, atvažiuoju pas mane su voikiškuoju mercedes Schweitzeris, Lietuvos vokiečiai iš Sančių, su apsauga. Pareiškė, kad esu areštuojamas. Atvežė į Gestapo rūmus Kaune, prijungė prie neaiškios tik keleto pažįstamų grupės. Visus sudarinėję specialų autobusą, vežė, vežė... ne tiesiai, o per Tilžės, Karaliaučiaus, Marienburgo kaimelius į Stutthofą. Nei kai areštavo, nei kai vežė, nei dabar, atvežė į Stutthofą, mūsų nekaltino, nei tardė, nei sakė, kodėl vežė, nei kur vežė. Kazkas prasitarė Karaliaučiuje, Mazosios Lietuvos sostinėje, kad Kauno Gestapas noris mus sušaudyti, bet Berlynas nesutikęs. Nieko patikimo negalėjome išgauti iš pripuolamųjų mūsų saugojančių ar maistą atnešančių sargybinių. Ir dabar tas nublizgintais batais esesininkas prasitarė kazką neaiškiaus — kad saugos mus.

Šitą nežinomą Stutthofe palaikė kasdieninė programa: skubiai gulk, skubiai kels, stok, rikiuok — „eins... zwei... links... links...“ iki klampaus smėlėto miško pakraščio, kelio rovimas... Priedo dar: tam-pymas, stumdymas, koliojimas, reikavimas „los... los...!“, mušimas, niekinimas, lygipintas dienotvarkėje, utelių ir blakių ropojimas, kai nori užmigti.

Štai ir pirmasis sekmadienis — specialusis. Išstatė mūsų grupę, kaip parodai, prieš išsiriikiavusias kalinių kolonas ir šūktelėjo: „Visi profesoriai, teisininkai, prokurorai ir advokatai, kunigai ir rašytojai — „Litauer, raus!“ — „išeikite“!“. Kelio kaimo mūsų grupės atstovų išėjo į priekį, kai kurie, paspyrė, išėjo, kiti pasilikę. Manes toji kategorija nelietė, nors norėjau eiti, bet pasilikau. Išėjo apie dvidešimt. Juos išrikiavo ir — „eins, zwei, drei... links!“ išvarė per

vartus į darbą. Visi kaliniai liko stovykloje, nes buvo sekmadienis. Sekmadienis esesininkams — poilsis, o mums aikštės, barakų ir visų kampų valymas. Visi kaliniai ryte girdejo tą lietuvių inteligentų atrinkimą ir, ypač lenkai, pavydėdami sakė: „Tie litvinai gaus gerus darbus...!“ O kas jų nenorėjo?

Pavakaryje grįžta mūsų grupės išrinktieji — sukrypę, sulinkę, sukniumba prie 6-ojo bloko. Matėsi, kad labai išvargę, ir visi tylėjo. Prisėdau prie kun. Lipniūno ir Kerpės, klausiu, kaip buvo. Kerpė tik pamoja ranka ir sako: „Ne, klaus! Jei taip ir toliau bus — neatlaikysime...“. Pasirodo, juos nuvedė į tą pačią smelio aikštę, kaip kasdien kelmų rauti. Paskyrė specialų prižiūrėtoją (to prižiūrėtojo niekur stovykloje nematėme), kuris botagu vando visus iš eilės, liepė rauti ir nešti kelmus begtę, ir nuolat tvijo botagu. Ypač sužalojo Jurgutį, jo nugara buvo kruvina. Tai buvo tikrai specialus sekmadienis lietuvių grupės profesoriams, teisininkams ir t.t....

Kitą dieną visa mūsų grupė buvo varoma prie tos pačios smelio aikštės kelmų rauti, vežti vežimėliais smelį lyginant aikštę. Ir vėl atėjo tas specialus prižiūrėtojas prie mūsų grupės su ilgu specialiu botagu. Jis buvo apsiavęs odiniais auliniais batais. Išidėmėjau jį ir, matydamas, kad jis ateina, stumdamas vežimėlį, bandžiau slėpti galvą ir nugara po stumiamuoju smelio vežimėliu, kad jo botagas nesiektų arba mažiau siektų... Išidėmėjau ir jį, ir jo botagą, kurio neturėjo stovyklos prižiūrėtojai. Tas botagas buvo esesininkų, jį duodavo, kai aikštėje vykdavo baudas — mušimus ant ožio. Vadinas, tas prižiūrėtojas buvo specialus, tiesiog iš esesininkų gavęs botagą, o kazkas, ar spėliodamas, ar jį pažindamas, sakė, kad jis — iš Kauno Gestapo, pažinojo mūsų grupę. Po šitų dviejų dienų mušimų mes daugiau jo nebeatėmė.

Tas specialus mūsų grupės mušimas labai atsiliepė mūsų grupės nualinimui. Lageryje, jei ką nors bent kiek sužalodavo, sužeisdamas, tai to žaizda negydavo, užsikandavo, ir taip prasidėdavo kančios ir pagreitintas nusilpimas. Dienoms slenkant, kalinio kūnas liesėjo ir silpo, jėgos menkėjo. Žvilgsnis vieną dieną nukrypo į tą kamina, kurį vadino krematoriumu, kai pirmasis mūsų grupės kalinio šauksmas nuskambėjo barake, vadinamame „ligonine“. „Ich bitte um die Gerechtigkeit!...“. Nusikeičęs lenkas iš tos palatos perdavė tą šauksmą mums: „Durak litvin šaukėsi teisybės!...“ Tai buvo teisininkas majoras Stasys Puodžius, pirmasis iš mūsų 46 Lietuvos įkaitų grupės balandžio 14 d., Didįjį Trečiądienį, atsiskyrė...

Lietuvos įkaitų grupės aukos iš eilės ėmė kristi viena po kitos:

1. Stasys Puodžius (47 m.), Adm. generalinis tarėjas, 1943 m. bal. 14 d.,
2. Zigmąs Masaitis (46 m.), gimn. direktorius, 1943 m. bal. 18 d.,
3. Algirdas Tumėnas (34 m.), ekonomistas, 1943 m. bal. 19 d.,
4. Petras Kerpė (53 m.), advokatas, 1943 m. bal. 20 d.,
5. Bronius Grigas (41 m.), Vilniaus vice-burmistras, 1943 m. geg. 2 d.,
6. Dr. Kazys Bauba (35 m.),

„Laisvę“ redaktorius, Kauno gimn. direktorius. 1943 m. geg. 14 d.,

7. Ignas Budrys (58 m.), agronomas, 1943 m. geg. 14 s.,

8. Vytautas Tumėnas (38 m.), Liet. Moksl. Akad. sek., 1943 m. geg. 15 d.,

9. Antanas Januškevičius (51 m.), gimn. direkt., 1943 m. birž. 7 d.

O vėliau:

10. Kun. Alfonsas Lipniūnas (38 m.), 1945 m. kovo 28 d., (g. 12-03-1905),
11. Dr. Pranas Germantas-Meškauskas (40 m.), gen. šviet. tarėjas, 1945 m. bal. 10 d.

Visi sparčiai silpo. Po mėnesio aš ir nematėu kaip trečdalis mūsų buvome Sruogos vadinamų — klipatų eilėse... Per porą mėnesių krito jauni, puikiai fiziškai pasirengę vyrai nuo mušimų, bado, troškulo, nehygieniškų sąlygų ir jų išaukštų ligų nusilpę. Nežinojome tada, kad nukankintųjų kalinių šeimos gaudavo oficialius pranešimus apie artimųjų mirtį ir, žinoma, mirties priežastis — „Algemeine Schweache“ — bendras nusilpimas.

Kodėl Gestapui prirėkė tų visų Lietuvos asmenybų?

Paviršutiniškai į visą tą sąrašą žvelgiant, atrodo, kad tai — įvairūs iš gatvės surinkti žmonės. Tačiau pažvelgus giliau, pajuntame, kad sąrašas Gestapo areštuotųjų buvo labai išmąstytas — surinkti asmenys sudarė plačiąją Lietuvos visuomenę:

Vincas Blažys, pulkininkas, Juozas Brėdikis — Lietuvos atstovybių Prahoje ir Rygoje patarėjas, Petras Buragas (43 m.), kapitonas. Vilniaus miesto ekonomas. Vladas Butkus (36 m.), vilnietis visuomenininkas. Jonas Čiuberis (29 m.), teisininkas. Vilniaus miesto sekretorius. Adolfas Darginavičius (47 m.), laivo „A. Smetona“ kapitonas, inž., Vladas Darginavičius (25 m.), sūnus, studentas, Pranas Germanas-Meškauskas (40 m.), dr., Švietimo Tarėjas, Stasys Yla (35 m.), kunigas, profesorius, Vladas Jurgutis (58 m.), profesorius, Aleksandras Kantvilas (23 m.), leit., studentas, Kazio Veveriskio (Senio) Liet. Laisvės Armijos, ryšininkas Vilniuje, Jonas Katinauskas (38 m.), ekonomistas. Petras Kiskis (35 m.), advokatas. Mečis Kriauciūnas (20 m.), advokatas. Antanas Kucinskas (43 m.), dr. istorikas, Kazys Kuprenas (28 m.), ekonomistas. Alfonsas Lipniūnas (38 m.), kunigas, profesorius, Antanas Liudžius (43 m.), teisininkas, Mečys Mackevičius (38 m.), profesorius, LL Vy-

riausybės Teisingumo ministras, Rapolas Mackonis (43 m.), rašytojas, redaktorius, vilnietis visuomenininkas, Mikas Maciokas (44 m.), pulkininkas, LAF Štabo virš., Jonas Malinauskas (25 m.), mokytojas, vilnietis visuomenininkas, Petras Masiulis (49 m.), pulkininkas, Vytautas Meilus (30 m.), ekonomistas, Juozas Narakas (44 m.), pulkininkas, LL Vyriausybės Vidaus reikalų ministras. Pilypas Narutis — Žukauskas (23 m.), inž., SAS pirmininkas, vienas iš sukilimo organizatorių. Jonas Noreika (33 m.) kapitonas, Šiaulių apskr. viršininkas, Mykolas Pečiūnas (35 m.), ekonomistas, Leonas Puskunigis (33 m.), leit., sporto instruktoriaus, Kazys Rakūnas (43 m.), ūkininkas, partizanų vadas Vilniaus krašte, Jonas Rimasauskas (23 m.), studentas, Balys Sruoga (47 m.), profesorius, rašytojas, Vytautas Stanevičius (30 m.), leit., visuomenininkas. Antanas Starukas (42 m.), gydytojas, profesorius, Jonas Šernas (33 m.) ūkininkas, Juozas Valenta (32 m.), leit., visuomenininkas, Jurgis Valiukevičius (24 m.), studentas.

Peržvelgę sąrašą, matome Gestapo parinktus įvairiausių profesijų, įvairiausių organizacijų, įvairiausių pasaulėžiūrų ir partijų, įvairių religijų atstovus: pulkininkus, profesorius, ekonomistus, teisininkus, visuomenininkus, rašytojus, gimnazijų direktorius, mokytojus, 1941 m. sukilimo organizatorius, LAfo vadovų bėbės žmonės, pasirašiusius memorandumą Hitleriui. Kata likę Bažnyčiai Gestapas sudavė smūgį, areštuodamas iškilios Lietuvos jaunimo dvasios vadus: kun. Stasį Ylą ir kun. Alfonsą Lipniūną (kuris buvo numatytas būti vyskupu). Suėmė skautijos ir ateitininkijos, šaulių ir pavasarininkų vadovus.

Gestapas parinko ano meto visuomenės žinomus asmenis. Parinko juos įkaitais, kad žudant juos, lietuvių tautą pajustų nuoskaudą ir pasidarytų sukalbamesnė okupanto užmacioms. Visi šie įkaitai, Gestapo parinkti, tarpusavyje prieš tai visai nebuvo pažįstami, tik gal kai kurie vienas kitą žinojo.

Visi areštuotieji jutome, kad mes esame suimti kažkokiams Gestapo planams, nesprendžiant, ar mes kuo kalti, ar nekalti, ir todėl mūsų padėtis keitėsi, okupanto ir Vokietijos užmacioms keičiantis, kurioms tauta priešinosi. Vokietija norėjo, kad tauta kaip vergė paklustų. Tauta priešinosi okupacijai. Laikas iš dalies buvo naudingas Lietuvai bent ta prasme, kad, vakarams sudarius vieningą frontą, ir rytuose sustabdžius vokiečių žy-

gi pirmyn, ėmė silpti Vokietijos frontai.

Nuo senų senovės, sakykim nuo Egipto ir nuo Cezario laikų, kerštas ir įkaitai buvo visų okupantų pirmoji valdymo priemonė.

Birželio 23 d. lietuvių tautos sukilimas Vokietijai buvo tai, ko ji nesitikėjo. Įvyko tai, ko vokiečiai nebuvo numatę, ir negalvojo, kad sukilimas pasiseks. Sukilimas užbėgo vokiečiams už akių, ir Lietuva pasiskelbė nepriklausoma. Tai vokiečiams buvo didelė staigmena. Kaip žinome, pulk. Škirpa tuoj buvo areštuotas, jo į Lietuvą neįleido. Vokietija pasiūlė kaip okupantė: nušalino LL vyriausybę, uždarė LAFą, areštavo I. Prapuolėnį ir išsiuntė į Dachau kacetą (man uždėjo namų areštą Kaune). Vokietija ir jos civilinė valdžia visiškai išvirtinusi, perėmusi į savo rankas visą administraciją, pradėjo vykdyti Lietuvos panaudojimo karo mašinai planą — pasiskelbė mobilizaciją. Lietuva anksti pradėjo antinacinę rezistenciją. Ir štai tą mobilizacinę Vokietijos planą, SS-dalinį sudarymą. Lietuva ėmė ir apvertė aukštyn kojom: nė vienas jaunas vyras nepasirodė...

Vokietija Lietuvoje rankioja įkaitus

Mobilizacijai nepasisekus, Berlynas planavo suimti Lietuvos įkaitus. Tai buvo ir kerštas, ir naujas planas — bandymas priversti, kad tauta paklustų.

Areštai nelabai Gestapui sekėsi. Areštuotojai per porą dienų iš 50 suplanuotų įkaitų pagavo tik 46, o ir tie pagauti buvo ne visi tie, kurie buvo planuoti.

Pavyzdžiui, į planuotų įkaitų sąrašą buvo įtraukti: prof. Zenonas Ivinskis, teis. Petras Vilutis, Kazys Veverkis, pulkininkas Kriaunaitis, prof. Pranas Padalskis.

Prof. Z. Ivinskui likimas lėmė, kad jis prieš dieną uždegęs šildymui pečiuką, smalkėmis apsinuodijo ir be sąmonės gulėjo ligoninėje. Kai Gestapas atėjo areštuoti, nieko nerado. Suzinoję, kad jis ligoninėje, susisieko su ligonine ir gavo patvirtinimą, kad prof. Ivinskis miršta... Tai rodo, kad Gestapo žinybas silpnas. Atėjo areštuoti žmogaus, kuris gulį ligoninėje, o jie nežino.

Vilutis, Veverkis, Kriaunaitis ir Padalskis kaip tik tuo metu posėdžiavo Vilniuje. Gavę žinią apie areštus, tuoj išsisklaidė. Gespatas jų namuose nerado, nors, pastatę sargybas prie jų namų, laukė porą dienų.

O iš paimtųjų įkaitų — Valiukevičius, studentas, buvo suimtas vietoj savo brolio teisininko, A. Kantvilas buvo suimtas vietoj Veveriskio, Šernas, buvo suimtas vietoj savo

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

IVAIRUS

ELEKTROS
IVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auds S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-8824

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 ir val. Vieta gyvenimi bus patalpinta už \$130 ir mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373.

Ieškome darbininkų
paruošti sunkvežimius dažymui.
Kreiptis: Steve,
tel.708-396-1515

30 m. vyras ieško pastovaus darbo. Gali remontuoti namus, valyti, firmoje dirbti elektriku. Turi patirtį. Siek tiek kalba angliškai.
Tel. 708-857-8103

Išnuomojamas švarus, šiltas kamb. nerūkiančiam, dirbančiam vyriui; privatus pagavos tik 46, o ir tie pagauti buvo ne visi tie, kurie buvo planuoti.

TRANSPAK Siuntiniai į Lietuvą.

Pirkti per 2-5 dienas (state licensed)
Pardavėme persikraustyti į Lietuvą
Kalendariniai maisto siuntiniai \$98-\$45

Mūsų įstaiga yra laikraščio „Draugas“ pastate.
TRANSPAK, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL.
Tel. (773) 838-1050.

LIETUVIŠKI RAGUOLIAI

- kepame virš 30 metų;
 - siunčiame į visas JAV valstijas
 - 3 dydžiai: 5, 10 ir 15 sv.;
 - laikas dabar užsakyti šventėms
- Skambinkite: Juozui Liūdžiui, New Britain, CT**
tel. 860-223-2380, fax. 860-224-3341

gimnaitio. Ir Tumėnus suimaišė, nes plati giminė ir daug žmonių turinčių panašią pavardę, areštavo ne tuos. Visa tai rodo, kad ir Gestapas Lietuvoje buvo nepajėgus. Lietuvoje antinacinę rezistenciją buvo išaugusi, savo žmonių ji turėjo net Gestapo narių tarpe, jie informavo pogrindį. Norėdami suimti reikiamų įkaitų skaičių, areštuotojai buvo priversti imti įkaitų už įkaitų. Gestapo 50 įkaitų paėmimo planas sumažėjo iki 46 ir. (Nukelta į 5 psl.)

PADEKA

Mano kunigystės sidabrinio jubiliejaus šventė buvo tokia išpuilinga ir taip gerai organizuota, kad noriu per laikraštį pareikšti dėkingumą: pirmiausia misijos renginių komitetui ir jo pagalbininkams, kunigams ir seserims už dalyvavimą; Lietuvos Prezidentui už sveikinimą ir jo žmonai už dalyvavimą; Čikagos kardinolui, vyskupams ir kunigams už sveikinimus raštu; choro vadovei, vargonininkams, solistams ir misijos chorui už giesmes; kalbėjusiems ir sveikinusiems salėje bei atlikusiems meninę programą; už tokius skanūs pietus bei patarnavimą.

Jeigu nors vieno iš jūsų būtų trūkė, šventė nebūtų tokia nuostabi buvusi.

Dėkoju visiems: ir bažnyčioje, ir salėje kartu šventusiems. Ačiū už sveikinimus, dovanas, linkėjimus... už džiaugsmą, kad buvome ir esame kartu. Dievas teatlygina jums!

Kun. Algirdas Paliokas

Tautos fondas š.m. lapkričio 15 d. Greenwich, CT, ruošė labdaros popietę Lavoriškių mokyklos statybai paremti. Nuotraukoje iš kairės: Vacys Steponis, TF valdybos vicepirmininkas; Algis Vedeckas, pirm. Lietuvos generalinis konsulas New York'e; Petras Anusas, Gražina Tucci, kurios namuose vyko pobūvis, Lietuvos ambasadorius dr. Oskaras Jusys, Jurgis Valaitis, TF tarybos vicepirmininkas; ir Jonas Vilgailys, TF tarybos pirm.

PLAUKIA AUKOS LAVORIŠKIŲ MOKYKLOS STATYBAI

Kęstutis K. Miklas

Tautos fondo iniciatyva sekmdienį, lapkričio 15 d. Gražinos Tiškutės — Tucci rezidencijoje, Greenwich mieste, New York pašoneje, bet jau Connecticut valstijoje, įvyko Vilniaus krašto Lavoriškių mokyklos mokyklos statybai paremti pobūvis. Jame dalyvavo apie 80 kviestinių svečių, jų tarpe Lietuvos Respublikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų dr. Oskaras Jusys ir Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Anusas.

Vaišėms įpusėjus, į susirinkusius prabilo Tautos fondo tarybos vicepirmininkas Jurgis Valaitis, pagrindinis iniciatorius lietuviškom mokykloms statyti Vilniaus krašte. Savo žodyje jis vaizdžiai nušvietė lietuviškų mokyklų svarbą Vilniaus krašto atlietuvinimui, jų stoką, padarytus žvynius bei susitarimus su Vilniaus apskrities viršininku Aliu Vidūnu dėl lietuviškų mokyklų steigimo ir Tautos fondo paramos jų pastatų statybai. Buvo parinktos Lavoriškos, gerokai aplenktos istorinis Lietuvos miestelis, prie Vilnios upės ir prie Vilniaus-Polocko plento, 24 km į rytus nuo Vilniaus ir 8 km nuo Baltarusijos sienos. To miestelio gyventojai, šalia jau ten esančių lenkiškos vidurinės ir pradžios mokyklų, norėtų turėti ir lietuvišką pradinę mokyklą. Sklypas mokyklai jau parinktas ir statyba greit prasidėsianti. Iki naujasis pastatas, pagal architekto prof. Vytauto Nasvyčio projektą, bus paruoštas 1999/2000 mokslo metams, nuo šių metų rugsėjo 1 dienos Lavoriškoje jau pradėjo veikti lietuviška mokyklėlė išnuomotame name-lyje.

Toliau kalbėjęs Tautos fondo valdybos pirmininkas Algis Vedeckas supažindino susirinkusius su Tautos fondo prieš tris mėnesius paskelbtu va-

jum surinkti 75,000 dol. šios mokyklos statybai paremti. Jis pranešė, kad jau gauta aukų per 50,000 dol., ir pristatė pobūvyje dalyvaujančius kelis stambesnius aukotojus, tai Nijolė ir Jurgis Valaičius su 5,000 dol. Malvina ir Joną Kliveckus, Anelę ir Vacį Steponius ir Ireną ir Joną Vilgailius, įnešusius po 1,000 dol. Jis taip pat išryškino šio pobūvio tikslą ir kvietė visus pagal išgalę prisidėti prie paramos mokyklai pastatyti.

Žodį tarė ir ambasadorius dr. O. Jusys. Jis gėrėjosi Tautos fondo veikla, jo kilniais užsimojimais ir sveikino už pastangas remti jaunimo švietimą ypatingai tose Lietuvos srityse, kur jo labiausiai reikalinga.

Pobūvis buvo pajavairintas ir koncertine dalimi, kurią atliko New York'e studijuojantis pianistas Gabrielius Alekna, įspūdingai fortepijonu pasiskambinęs kelių kūrinių.

Oficialioji dalis baigta Lietuvos himnu. Besitęsiančių vaišių metu be jokių papildomų skatinimų susirinkusieji parodė ir savo dosnumą. Malvina ir Jonas Kliveckai savo ankstyvesnę auką padidino iki 3,000 dol., o jų sūnus dr. Giedris Kliveckas paaukojo dar 2,000 dol. Tą vakarą buvo sudėta beveik 10,000 dol. Tad iki reikiamos 75,000 dol. sumos jau nedaug betruksta. Tikimasi, kad atsiras ir kitų lietuvių, kurie ateis su savo aukta, ir šis vėjus bus užbaigtas su kaupu.

Visos aukos Lavoriškių lietuviškosios mokyklos statybai turi būti siunčiamos Tautos fondui šiuo adresu: Lithuanian National Foundation, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910. Aukos, žinoma, atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, naudojant numerį 51-0172223.

Nuotr. S. Narkeliūnaitės

*** Atkurtųjų santaupų savininkai per 10 dienų iš Lietuvos taupomojo banko (LTB) atsiėmė 132 mln. litų — apie 69 proc. visos, pagal jų prašymus apskaičiuotos, sumos. Bendra iš karto norimų atsiimti indelių suma yra maždaug 191 mln. litų.**

APSAUGOTI ĮKAITAI

Atkelta iš 4 psl.

žinant, kad jų tarpe buvo kai kurie įkaitų pakaitalai, akcija nepavyko taip, kaip buvo tikėtasi.

Vis tiek įkaitai lieka įkaitais, visa Gestapo surinkta įkaitų grupė apėmė plačius Lietuvos visuomenės sluoksnius: rezistencijos planuotojus, taip pat ir tarėjus, Katalikų, Protestantų ir Kalvinistų bažnytinę hierarchiją.

Nors areštų akcija buvo labai slapta ir Gestapas stengėsi, kad visi areštuotieji dingtų greit ir niekas nežinotų kur apie areštus Lietuva sužinojo iškart. Pagrindžio spauda tuo-ju paskelbė visą sąrašą areštuotųjų ir tuos kuriuos Gestapo norėjo areštuoti, bet nesu-gavo.

Ylos maiše nenuslėpsi. Lietuvos antinacinė rezistencija buvo jau giliai įleidusi šaknis, net ir į patį Gestapą (sutrumpintai — Geheim Staats Polizei).

Areštuotojų šeimos nariai, ypač moterys, tuoj ėmė lankytis pas patį gestapo viršininką Jeagerį, kuris nustebo, kad tos moterys taip daug žino, ir atsakė joms bendru posakiu: „Lietuvių tauta turės nuspręsti jų likimą“. Vadinasi, derėsimės, areštuotieji yra įkaitai.

Tuoju po abiejų kunigų arešto Kauno arkivyskupija pradėjo veikti. Kurija sukėlė nerimą ir tuoj susisiekt su Gestapo vadovais aiškintis. Vysk. V. Brizgys pasakojo, kad, susisiektus su Gestapo viršūne buvo gautas atsakymas, jog ne tik kunigų, bet ir tos visos grupės likimas priklausys nuo to ar Lietuva bus paklusni vokiečių paskirtai administracijai Lietuvoje. Vyksta karas ir Lietuva turinti paklusti. Tuo būdu išryškėjo, kad Gestapas

laiko šią grupę Lietuvos įkaitais, ir Gestapas susiejo šios grupės likimą su visos Lietuvos likimu.

Prasidėjo aiškinimaisi, pokalbiai. Jie parodė, jog Vokietija nori kalbėtis su vadais, kurie visuomenei darė įtaką. O toji įtaka, aišku, buvo pagrindyje esančių vadų rankose nuo to laiko, kai buvo nušalinta Laikinoji Lietuvos vyriausybė.

Universiteto profesūros atstovams nujus kalbėtis su Gestapo vadais, tie atstovai buvo, kad ir trumpam, areštuoti, kai išsiskyrė jų ir Gestapo nuomonės. Taigi ir aiškėjo Vokietijos apgaulingi planai, Gestapas diktavo ir reikalavo, kad Lietuva paklustų. Padėtis buvo kritiška.

Kalbantis su a.a. J.E. vyskupu V. Brizgiu statant Lietuvos kankinių koplyčią, jis prisiminė, kaip Lietuvos bažnytinės hierarchija stengėsi dėl kun. Alfonso Lipniūno ir Kun. Stasio Ylos. Abu kunigai buvo Lietuvos jaunimo dvasiniai vadai, ir dar daugiau jie buvo to meto Lietuvos dvasiniai šulai. Vienas — Vilniuje, kitas — Kaune. Jie buvo Lietuvos jaunimo dvasinė atrama. Lietuvos studentijai šie mūsų dvasiškiai buvo lyg ypatinga dvasinė tvirtovė. Tų dviejų kunigų areštai palietė skaudžiai ir Lietuvos jaunimą, ir, žinoma, Lietuvos bažnyčią.

Ne tik tie kunigai, bet ir kiti šios grupės asmenys buvo kruopščiai Gestapo parinkti. Gestapas norėjo, kad šioje grupėje atsispindėtų Lietuvos visuomenė, kad tos grupės asmenys žudant, Lietuva pajustų skaudulį ir pradėtų nuolaidžiuoti. Gestapas skubėjo. Stengėsi kuo greičiau nualinti įkaitus (įsimintinas sekmadienis!). Gestapas nedelsė taip pat pranešti Lietuvai apie nukankintuosius, kad štai jie „nekalta mirė...“. Jau balandžio mėnesį Lietuvoje buvo gautos žinios apie pirmuosius

nukankintus Stutthofe. Susiekti su gyvaisiais kalininiais Stutthofe jokių būdu niekas negalėjo. Tuo susirūpino ir įvairių visuomenės sluoksnių vadovai. Nors mes, kurie buvome Stutthofe, nenorėjome, kad dėl mūsų gyvybių būtų daromos nuolaidos okupantui, bet derybos prasidėjo, nes ir Lietuvai, ir Berlynui rūpėjo tos prarajos negilinti.

Politinė ir karinė padėtis keitėsi. Jai keičiantis, keitėsi ir mūsų įkaitų, padėtis Stutthofe. Ir vokiečiai ėmė nuolaidžiuoti, kai rytų fronte ėmė nesisekti, o ir Lietuvai rūpėjo, kas bus, kai antrą kartą i Lietuvą pradės artėti raudonasis genocidas.

Veliau, kai politinis aspektas dingio, Vokietija „susmuko“, mus, Lietuvos įkaitus, vėl sumaišė su visais kalininiais ir varinėjo tol, kol esesininkai žlugo. Veliau buvo nukankinti dar du įkaitai: kun. Alf. Lipniūnas ir dr. Germantas Meškauskas.

Šie prisiminimai iškilo šiandien, kai pamaciau Lietuvos įkaitų paminklo Kryžių kalne fotografiją. Ir popiežiaus Jono Pauliaus II paminklas ten, Kryžių kalne, pastatytas. Sunku mąstyti ir nesijaudinti, prisimenant tuos, su kuriais gulėjau mirties patale...

Atradome dabar Stutthofio muziejų vieną dokumentą. Dokumente visi buvusieji Lietuvos įkaitai kaltinami vienu dalyku: „Priešinosi Reicho potvarkiams ir vadovavo rezistencijai...“ Šis kaltinimas — taip pat ir kaltinimas visai lietuvių tautai. Lietuva, sukilusi prieš bolševikinę okupaciją, aštriai pasipriešino ir nacių okupacijai bei Reicho potvarkiams! Tas paminklas Kryžių kalne, pašvestas Lietuvos įkaitams Stutthofe, liudija visos lietuvių tautos buvusį pasipriešinimą nacių okupacijai.

A.†A.

DOMININKAS MATONIS

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. lapkričio 30 d. 11 val. vakaro, sulaukęs 86 metų.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: giminaitis Frank Kazokas su šeima, gyv. Michigan valstijoje.

Velionis priklausė Lietuvių Šaulių organizacijai, Tauragės klubui ir Medžiojuočių - Žuvautojų klubui.

A.a. Domininkas pašarvotas gruodžio 3 d., ketvirtadienį, nuo 5 iki 9 v.v. Gaidas - Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave..

Laidotuvės bus gruodžio 4 d., penktadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionis bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

Po Mišių Velionis Domininkas bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs giminaitis su šeima.

Laidotuvių dir. Gerald F. Daimid

Tel. 773-523-0440

DRAUGAS, 1998 m. gruodžio 3 d., ketvirtadienis

5

A.†A.

MOKYT. MAGDALENA KRIAUCIŪNIENĖ Andriušytė

Gyveno Putnam, CT.

Mirė 1998 m. lapkričio 30 d., sulaukusi 93 metų.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Barzdų valsčiuje, Simokų kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: vyras dr. Juozas, sūnus Rimtautas, marta Linda; anūkai: Kristina, Zuzana, Nancy ir Robertas; Kanadoje sesuo Marytė Dudaravičienė; Lietuvoje, Kaune, sesuo Juzė Norkienė.

1930-1940 m. Velionė priklausė Lietuvių Skaucijų Sesių, buvo Šaulių būrio vadė, jaunųjų ūkininkų ratelio vadovė; Vokietijoje, Hanover mieste, Velionė mokytojavo vidurinėje lietuvių mokykloje. JAV Velionė priklausė Lietuvos Vėlyams.

Budynės įvyks gruodžio 2 d., trečiadienį, nuo 7 iki 9 v.v. Gilman laidojimo namuose, Putnam, CT. Gruodžio 3 d., ketvirtadienį, 11 val. ryto, bus aukojamos šv. Mišios už Velionę Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų vienuolyno koplyčioje. Po mišių — laidotuvės privačios.

Nuliūdę: vyras, sūnus, marta, anūkai, seserys. Vienuolyno tel. 860-928-7955

A.†A.

DR. VYTAUTUI DARGIUI

įžengus į Amžinybę, reiškiamė širdingą užuojautą jo žmonai LEONTINAI, dukroms MILDAI IR JŪRAI, sūnui LIŪTUI, seserims VALEI ir ALDONAI bei jų šeimoms.

Roma ir Danielius Degesiai
Jadvyga ir Domas Giedraičiai
Aldona ir Gediminas Griniai
Aldona ir Vacys Labokai
Aldona ir Pranas Mažeikai
Vida Tumasonienė
Janina Vienužienė

St. Petersburg, Florida

A.†A.

STASIUI BRIEDŽIUI

staiga mirus, giliam skausme pasilikusią žmoną ALĘ ir dukrą VIOLETĄ su šeima nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liudime

Birutė Sekmakienė
Rita ir Myron Bezdicek

Mielai ir neušmirštamai Bičiulei

A.†A.

VENAI LAURAITIENEI

mirus, liudime kartu su ALEKSU, VILYTĖS šeima, VYTAUTU, AUŠRA ir kitais artimaisiais.

Emilija ir Vytautas Valantinai

1998 m. gruodžio 4 d. mūsų mylimas Tėvelis

A.†A.

VLADAS DZIUBINSKAS

minėtų savo šimtąjį Gimtadienį. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Mylinčios dukros: Regina Martinonienė,
Gražina Aleksandravičienė

KVIEČIAME ATIDARYTI MŪSŲ SPECIALŲ 15 MĖNESIŲ C. D.

Earn 5.00 % APY

15 Month CD

Minimum \$1,000

CD Annual Percentage Yield (APY) accurate as of publication date. Offer can be withdrawn at any time. Penalty for early CD withdrawals. Not available for IRAs

Mes kalbame lietuviškai

PROSPECT FEDERAL SAVINGS BANK

11139 S. Harlem Ave.
Worth, IL 60482
708/361-8000

6858 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629
773/581-8500

1715 W. 47th St.
Chicago, IL 60609
773/523-3145

Indėliai apdrausti Federalinės valdžios iki \$100,000

BALTIA EXPRESS CO. LTD.

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS
MENEDŽ. ALGIMANTAS BARNIŠKIS

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
AIR CARGO

Priimami iki GRUODŽIO 9 d. kasdien
7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455
TEL. 1-800-SPARNAI / 1-800-772-7624
1554 Carmen Drive, Elk Grove Village, IL 60007
TEL. 1-800-AMBER XP / 1-800-262-3797
JAUNIMO CENTRE šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos

SKLANDI POEZIJA IR GERA MALDAKNYGE

Anatolijaus Kairio

PSALMIŲ VAINIKAS

Kaina \$10.00
& \$3.95 už persiuntimą
gaunama DRAUGE
4545 W 63rd. Street
Chicago, IL 60629

1-773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Visuomenininkas, teisininkas Bernardas Žukauskas, sulaukęs gilių senatvės, išsiskyrė iš mūsų tarpo trečiadienį, gruodžio 2 d. Platinės informacijos bus paskelbtos vėliau.

Gintaro, šiaudinukų ir kitų dovanoms tinkamų prekių rasite, atvykę į Pasaulio lietuvių centro kasmetinę kalėdinę mugę šį šeštadienį ir sekmadienį, gruodžio 5-6 d., nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p. Bus ir įvairaus maisto. Ruošia PLC renginių komitetas.

Tradicinės Pasaulio lietuvių centro kūčios bus gruodžio 20 d., sekmadienį, 12 val. Vietas reikia iš anksto užsisakyti tel. 708-448-7436.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė kviečia šaulius, ramovėnus ir visuomenę į lietuviškas tradicines kūčias gruodžio 13 d., 2 val. p.p., rinktinės namuose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Informacija teikiama telefonais: 773-434-3713, 773-376-0551.

Geriausių lietuviškų gobelenų paroda „Meilės vizijos“ bus atidaryta Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje penktadienį, gruodžio 4 d., 7 val. vak. Atidaryme dalyvaus viena autorių — Liucija Kryževičienė. Visi kviečiami.

Deja, jau pasibaigė... „Draugo“ prenumeratos papiginimas (tik 60 dol. metams) jau pasibaigė, per palyginti trumpą laiką atsiradus 100 naujų skaitytojų. Esame labai dėkingi Lietuvių fondui ir JAV LB Kultūros tarybai, kurių dėka mūsų administracija galėjo padaryti šį prenumeratos papiginimą.

Lietuvių dailės muziejuje Lemonte — kalėdinis baroko muzikos koncertas žvakių šviesoje! Gruodžio 6 d., sekmadienį, 1 val. p.p. jums dainuos Angel Petro (sopranas), o jai baroko laikų klavesinu pritaras Rokas Zubovas.

Aerobikos mankšta vyresniesiems vyksta kiekvieną trečiadienį „Seklyčioje“, nuo 9 iki 11 val. r. Mankštą praveda patyrusi mokytoja. Kviečiami visi pasinaudoti galimybe sveikai pasimankštinti, kad jaustumėtės geriau ir gyventumėte sveiki ilgiau.

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skaučių tunto tradicinės kūčios penktadienį, gruodžio 4 d., 7 v.v. vyks PLC, Lemonte. Visos sesės, tėveliai ir tunto rėmėjai kviečiami. Sesės ruošia programą, visus pavaišinsime skaniais kūčių valgiais, pagiedosime kalėdines giesmes ir pabendrausime šventiška nuotaika. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti tuntininkei Laimai Rupinskienei, tel. 630-887-0189.

Moksleivių ir studentų ateitininkų Žiemos kursai Dainavoje vyks tuo pat metu — gruodžio 26-31 d. Bus atskiros programos 8-10 ir 11-13 klasių jaunuoliams. Kursų ideologinę programą ruošia patyrę vadovai: Birutė Bublėnė, Mirga Girniuvienė, dr. Vėjas Liulevičius, dr. Audrius Polikaitis ir Monika Vygantaitė. Prašoma registruotis iki gruodžio 16 d. Informacijai ir registracijai skambinti Monikai Vygantaitei, tel. 708-366-3808. Registracijos lapai gaunami pas kuopų globėjus. Prašome tėvus ir senelius paraginti jaunimą kursuose dalyvauti.

Pianistas Manigirdas Motekaitis kalėdinėms giesmėms vargonais pritaris gruodžio 13 d., 1:30 val.p.p. Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro rengiamame koncerte misijos bažnyčioje. Po 11 val.r. pamaldų — 12 val. pietūs PLC didžiojoje saleje, o po pietų — koncertas. Bilietus galite įsigyti sekmadieniais bažnyčios prieangyje. Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šiame tradiciniame koncerte.

Advento susikaupimas Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke vyks gruodžio 11-13 d. Jam vadovaus Vatikano radijo lietuviškų laidų direktorius kun. Virginijus Vailentas.

Pastatykite Pasaulio lietuvių centro sodelyje paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę! Skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko projektas pavadintas „Partizano motina“. Skulptorius už savo darbą neims jokie atlyginimo, tai — jo auka žuvusiems. Prašome, prisidėkite prie šio projekto įgyvendinimo. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti: Lithuanian World Center ir siųsti įzd. Vytautui Čepėnui, 3181 Grandview Pl., Darien, IL 60561.

Lietuvių rašytojų draugijos 1997 metų grožinės literatūros premijos įteikimas ruošiamas 1999 m. sausio 10 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jau nimo centre. Laureatas — poetas dr. Alfonsas Tyruolis-Šešplaukis. Šventę rengia Lietuvių rašytojų draugija.

Tauragės Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Šaulių namuose. Visus narius kviečiame susirinkime dalyvauti.

Lietuvos Vyčių 112 kuopa turės savo kalėdinį susirinkimą gruodžio 15 d., 7 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Būtinės rezervacijos, kurias priima Julie Zakarka 708-425-5015 arba Estelle Rogers 708-425-6003. Maloniai kviečiami ir svečiai arba norintieji priklausti Lietuvos Vyčiams.

Akademinių Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus filisterių prieškalėdinė sueiga — pietūs sekmadienį, gruodžio 13 d., 1 v.p.p. vyks „Seklyčio“ patalpose. Kviečiami visi filisteriai, jų šeimos ir draugai. Apie dalyvavimą iš anksto pranešama sesei Halinai, tel. 773-523-9162.

Rima Polikaitytė, žinoma fleitistė, kalėdinėms giesmėms pritaris Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro rengiamame koncerte, kuris įvyks gruodžio 13 d., sekmadienį, 1:30 val.p.p. misijos bažnyčioje. Bilietus į šį koncertą ir 12 val. pietus galite įsigyti sekmadieniais bažnyčios prieangyje arba užsisakyti tel. 815-836-1845 (jei skambinsite dieną), 630-257-3071 (po 7 val. vakaro).

Vyresnioji karta, išblaškyta po visus laisvojo pasaulio kraštus, išlaikė savo papročius bei tradicijas. Turime gerą progą perduoti šias tradicijas mūsų jaunajai kartai — PLB Švietimo komisija pakartotinai išleido Danutės Brazytės Bindokienės knygos „Lietuvių papročiai ir tradicijos išėivijoje“ trečiąją laidą. Tai — puiki dovana bet kokiai progai. Knygos ieškokite PLC Švietimo komisijoje (tel. 708-301-6410) arba „Drauge“, Balzeko muziejuje, PL centro krautuvelyje.

„Draugo“ administratoriaus Valentinas Krumpelis primena, kad šiais metais vėl galite pasveikinti savo artimuosius, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujais metais dienraščio puslapiuose. Kainą — 15 dol. Žinant, kaip veikia paštas šiame krašte, paskubėkite siųsti savo sveikinimus, kad Jūsų artimieji prieš šventes juos dar pamatytų.

Žiemos kursai moksleiviams ateitininkams Dainavoje vyks š.m. gruodžio 26-31 d. Čikagos moksleiviai informacijai ir registracijai prašomi kreiptis į dr. Aloyzų Pakalniškį, tel. 630-717-7351.

ŠEIMOS KLUBAS

Paskutinį spalio šeštadienį, sutapusį su Halloween švente, surengėme pirmąjį rudeninį Šeimos klubo susitikimą. Kažkiek dvejotau — rengti ar ne, bus žmonių, ar ne. Pasitarę su aktyvesniais klubo dalyviais, nutarėme surengti vakaronę, o Dalia Badariene pasiūlė vaikams atsinešti kaukes. Na, o koks kaukių pobūvis be vaišių? Taip atsirado dar vienas pasiūlymas — kiekviena šeima atsineša sumuštinį ar pyragėlių lėkštelę, kad patiems užtektų ir kaimyną pavaišintų.

Prieš pradėdami „linksmąją“ dalį, tęsdami tradiciją, turėjome ir „rimtąją“ — malonią progą pasimokyti, kaip sulankstyti servetėles pietų ar vakarienes stalui. Šio meno paslaptis mums parodė Jolanda Kerelienė, atvykusi su dukra Svajone. Atvirai pasakius, nelabai tikėjauosi išmokti ką nors nauja, nes servetėles lankstėme kiekviena iškilmingesne proga ir namuose Lietuvoje. Tačiau tai, ką pamatėme buvo nauja. Moterys ir net vyrai, o ypač dukrytės, su užsidegimu lankstė ir grožėjosi, kaip paprastai, greitai ir gražiai galima sulankstyti servetėles, kurios papuošia ir pagyvina pietų stalą. Kol moteriškoji pusė buvo „užsiėmusi“, vyrai turėjo progą pasikalbėti apie darbus, sportą ir... gyvenimą Amerikoje.

Gražiai padėkoję mūsų mokytojoms, apdovanoję jas gėlėmis, pradėjome antrąją vakaronės dalį. Kad būtumėt matę, kaip stengėsi vaikai, kad pristatytų savo kaukę. Čia buvo ninzių, voverių, šikšnosparnių, prancūzių gubernančių, princesių su auksinėmis garbanomis, nykštukų ir t.t. Drąsesni vaikai net eilėrašius sakė.

Sudarėme komisiją, kad teisingai įvertintume kaukes. Jai vadovavo alytiškė mokytoja Violeta Pakalniškie, šiuo metu dirbanti Čikagos lituanistinėje mokykloje. Trys mo-

terys: Dalia Badariene, Gražina Jonavičienė ir Violeta Pakalniškie įvertino kaukėmis ir įvairiais kostiumais pasipuošusius vaikus pirmomis ir antromis vietomis. Vaikai galėjo patys pasirinkti patikusią prizą, nes pasirinkti, buvo iš ko! Džiaugsmo buvo daug. Dovanėlių užteko ir dar kitam kartui liko.

Po apdovanojimų, pasivažiinę įvairiais skanėstais, sustojome į ratelį ir visi kartu pašokome „Aguonėlę“, „Noriu miego“, „Du gaidelius“, „Tėtis ar mama, ar Jonukas parvažiavo“, „Mokyt vaikus savo“. Susėdę padainavome, ir... pasirodė, kad daugeliui mūsų jau pritrūksta žodžių dainoms. Neprošal turėti dainynėlį. Mums visiems — ir kaukių pristatymui, ir šokiams, ir dainoms akordeonu grodamas maloniai talkino Danguolis Jakštas iš Panevėžio.

Vakaronė buvo smagi. Nesukubėdami išsiskirstėme, sutarę į kitą šeimos klubo susitikimą pasikviesti ir daugiau draugų. Malonu buvo matyti ir pastovius klubo dalyvius, ir naujus. Dar maloniau, kad į Šeimos klubą atėjo ir neseniai atvykę iš Lietuvos.

Paskutinis šių metų Šeimos klubo susitikimas rengiamas gruodžio 5 d. — pirmąjį šeštadienį. Moterims, paauglėms, o gal ir vyrams, bus įdomu išgirsti kosmetologės iš Kauno Alvydos Gudėnienės pokalbį apie veido odos priežiūrą. Svarbiausią vakaro temą santykius tarp tėvų ir vaikų, šeimos pedagogiką kartu su mumis narplios klinikinės šeimos pedagogikos magistrė Laima Šalčiuvienė, turinti per 20 metų praktinio darbo stažą šioje srityje. Beje, L. Šalčiuvienė redaguoja ateitininkų skyrių „Drauge“.

Mums, ne per seniausiai atkeliavusiems iš Lietuvos, šeimoje atsiranda daug nenumatytų problemų, ypač tarp paauglio, mamos ir tėvo. Žiūrėk, koks piplys, tik išmokęs atsiliepti telefonu, jau sugeba pagrasinti tėvams — jei neileisite ilgai žiūrėti TV, paskambinsiu „Child abuse“... Arba kitas grasinasi pabėgti iš namų, vis dėl to paties TV.

Kad aptartų panašias problemas, L. Šalčiuvienė atvykti kviečia šeimas kartu su vaikais (ne jaunesniais kaip 11 metų). Jaunesnius vaikus pamėginsime sudominti žaidimais. Gal kas turės kokių pasiūlymų, kaip užimti mažuosius.

Kad bendrauti būtų lengviau, vėl siūlau atsinešti lėkštelę su užkandėliais. Susitikimo pradžia, kaip visada, 6 v.v. Tad kviečiame ir laukiame. Smulkesnę informaciją suteiks Gražina, tel.: (708) 599-4399.

Ligija Tautkuvienė

Dalis vaikų Kaukių dienos pobūvyje šeimos klube.

Lietuvos Vyčių šokėjai, kurie atliks kalėdinę programą Mokslo ir pramonės muziejuje gruodžio 6 d., jau šį sekmadienį. Programoje dalyvaus Dalia Gedvilienė su vaikų chorą „Lakštutė“, kanklininkė Daiva Kimtytė ir Povilas Strolia su dukrelėmis Daniele ir Aleksandra. Kalėdų senelio vaidmenį atliks John Radavich. Programos pradžia 2:45 val. p.p. Vyčių šokėjams vadovauja Frank Zapolis, Lidiya Ringienė ir choreografė Ligiya Tautkuvienė. Su vaikų grupe dirba Daiva Kamberos ir Gražina Jonavičienė. Visi kvietiami atvykti į muziejų ir pasigėrėti Lietuvos Vyčių su talkininkais atliekama lietuviškų Kalėdų papročių programa.

PO TRUMPALAIKIŲ SKYRYBŲ SU JUODA BALTA — JUNGTVUŲS!

Dvidešimt šešis kartus Budrio Lietuvių fotoarchyvas, jo tarybos pirmininkė, Budrio fondo steigėja ir išlaikytoja dr. Milda Budrienė bei Algimantas Kezys, ruošę kasmetinės lietuvių foto parodas, dovanojo progas žvelgti, tirti, jausti ir likti užburtiems baltos šviesos ir juodos šešėlių magijos, kuriuos vardas — fotografija.

Būta daugybės jaunų ir ne labai jaunų fotografų, vietinių, o pataraisiais metais ir iš Lietuvos, nesuskaiciuojama gausybė nuotraukų. Būta geros kokybės ir tik... kiekybės. Dvidešimt šešios parodos, kurių metu: rodytos rezisuotos ir studijinės fotografijos, aktai ir portretai, būta šviesos — tamsos žaismo, liudijančio, jog šviesa fotografui yra tai, kas tapytojui teptukas ir paletė; bandyta atspindėti gamtos apimimą rudenį ir pabudimus pavasarį, posūkius į save, vėl atgal į tylią gamtą ir triukšmingą buitį; matyta šešėliai ir visa, kas gaunasi savaime; pateikta pažįstamos tikrovės ženklų bei matymų; rodyti įdomiausi žmonių veidai, į dienos šviesą ištrauktos seniai nebeegzistuojančio sodžiaus gyvenimo akimirkos ir kaimo turgaus vaizdai, amatai, susitikimai, meilė, netekties ir nevilties atšvaitai; mėginta atskleisti didelį, o kartu ir tokį mažą pasaulį; bandyta sustabdyti praeinančią laiką.

Labai įvairūs ir saviti fotografai 26-erius metus šaukte šaukė — aš taip matau — suteikdami mums erdvę ir teisę suprasti savaip.

Fotografijos meistrai labiau už viską bijo pasikartojimo. 27-osios lietuvių parodos rengėjai — taip pat. Vieną parodos temų pavadinę „Geriausio mano 1998 m. fotografija, lakštus rodė Lietuvių dailės muziejuje Lemonte lapkričio 21 d. Po tiek metų, supratę, jog keičiasi ne technika, o pati gyvenimo realybė, ruošėjai nusprendė pulti į ją stacia galva, antrąją parodos temą paskelbdami kompiuterinę fotografiją.

Ar kompiuteryje žydi sodai? Ar galima pamatyti saulėlydį ir išgirsti krintantį nuo žiedo ramos lašą? Bala žino... Aš tik žinau, kad lapkričio 27-osios vakare, atidarant parodą Čiurlionio galerijoje, regėjome žmogaus proto, jausmo ir širdies jungtuves su protinga, labai „protinga“ mašina. O kas iš tų vedybų išėjo — bylojo kompiuterinės fotografijos ant baltutėlaičių galerijos sienų. Del žinių ir tam tikrų sraigėlių mąstymo aparate stokos aptarti ji, juo labiau — įvertinti negaliu. Gaila, bet mano gerbėjų tarpe Jo Didenybės

kompiuterio nėra, tad ir vedybos, net tolimoje ateityje, nenumatomos. Savo išpūdį išreikšiu trumpai — pritrenkta ir sužavėta.

Nuotraukos dar tebėra. Užtikrinu — jos pakerės kiekvieną, nutarusį užsukti į Jaunimo centro galeriją. Bet geriausia — atvykti penktadienį, gruodžio 4 d. vakare, kuomet 7:30 val. kavinėje vyks parodos uždarymas, laimėtojų pagarsinimas ir premijų įteikimas.

Bus kalbama apie kompiuterio išmones ir juodai-baltą fotografiją. Pokalbio temų ratą praplės rodomos skaidrės. Vaisinsimės. Vienaip ar kitaip, o dalyvauti patartina dar ir todėl, kad dr. M. Budrienė paskelbs lietuvių fotografijų 29-osios parodos temas.

Laureatams, dalyvavusiems ir besiruošiantiems dalyvauti, pritariantiems, esantiems ir būsimiems fotografams —

mintys iš naujausios Algimanto Kezio knygos „Būties fragmentai“: Ir mikro, ir makropasaulių audiniai yra sujungti bendros būties, kurioje individualybės priklauso bendruomenei. Individų gimimai ir mirtys, gėris ir blogis tėra sąlygiškos sąvokos. Svarbesnis yra ryšys, viena didžiulė šeima. Ryšiu remiasi būties darina, grožis, pastovumas. Individai yra atskiri, bet neatskirti. Mes esame maži didžiulio audklo taškeliai“.

Tad — už ryšį, mielieji! Už tamprią, ne tik akimirkos jungtį tarp mūsų ir 166 parodoje dalyvavusių fotografų. Verta ir būtina ateiti paskanauti jau tradicija tapusios metų arbatos ir dar kai ko...

Aldona Jurkutė

Jaunimo centro metinė šventė sekmadienį, gruodžio 6 d. bus pradėta 3 v.p.p. šv. Mišiomis. Vakariene su programa — 4 v.p.p. Bilietų dar galima gauti paskambinus tel. 773-778-7500. Visi kviečiami.

S K E L B I N A I

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai**, per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: Po \$100 - Andrius Sedaitis; dr. Martynas Shobris. Po \$50 - Vysk. Hansas Dumps; Vincas Kamaitis; Liudas ir Rūta Šmulskščiai. \$35 - Adolfas Brinkis. \$30 - Viktoras Pauperas. \$25 - Vincas Ankus; Petras Kisielius; Raimundas ir Danutė Korzonai. Po \$20 - Algirdas Antanaitis; Joseph Bernot; Vytautas Jonaitis; Algis Kazlauskas; Maria Stanaitis. \$10 - Elena Purtulis. Dėkodami visiems rėmėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011.

(sk.)

• **Frank Rysavy**, iš Ft. Lauderdale, per Juozą Ližaitį, „Saulutei“, Daytona Beach skyriui, paaukojo \$100 Atiū Mr. Rysavy ir Ližaičiui už pagalbą Lietuvos žmonėms. Dėkojame Sodačiūiams, Janušaičiūiams, Kazlauskieniū už aukas ir dr. Birutei Preikšienei-Petrulienei už globą jau ketvirtam našlaičiui.

(sk.)

• **Išnuomojamas 3 kamb. butas** prie 66 St. ir Kedzie Ave.; su baldais ir šiluma; \$380 mėn. Tel. 708-425-7160.

(sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** širdingai dėkoja Astai Pejovic už atsiųstą \$125 auką a.a. Aleksandro Sako atminimui.

(sk.)

• **A.a. Petro Brazdžionio atminimui** buvo suaukota „Saulutei“, Daytona Beach, FL. skyriui, \$1,250. Atiū už paramą Lietuvos našlaičiams. Žmonai Danutei Brazdžionienei, dukroms Rūtai, Daliai, sūnums Petrui ir Pauliui ir jų šeimoms „Saulutės“ nuoširdi užuojauta.

(sk.)

• **Kompiuterinės fotografijos parodos uždarymas** ir premijų įteikimas laimėtojams šį penktadienį, gruodžio 4 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Kalbės šios parodos dalyviai, sukūrę paveikslus kompiuterine technika. Vakaronę rengia **Budrio Lietuvių Foto archyvas**. Kviečiame visus gausiai atsilankyti.

(sk.)

• **Atlantic Express Corp.** siūlo darbą automechanikams ir vairuotojams, turintiems CDL teises. Kreiptis tel. 630-257-8652, Lemont, IL.

(sk.)

• **Prisimindamas savo senelius Leoną ir Oną Mirzinskįs** ir Jurgį ir Oną Daugirdus, ponas Peter Merwin, Orland Hills, IL, Iteikė Lithuanian Mercy Lift \$100 auką toliau tęsti kovą prieš tuberkuliozę.

(sk.)

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

(sk.)